

کتابخانه

دریاب جات نیچے

Ketabton.com

DRY AAB

کتابوں کی

دریاب داتا نیٹ

DARYAAB.NET

ڈاکٹر خالق زیار

دریاب داتا نیٹ

DARYAAB.NET

د ڪتاب نوم:

شاعر:

چاپ:

ڪال:

شمبر:

په:

عبداللہ وردڪ (۲۳ ۰۲۴ ۹۱۶۴ ۰۳۴۵)

پڻو ادبي جرگه ملاڪڻو

ٽائٽل او ڪمپوز:

خوروونڪي:

د چاپ خانئ

يونيورسٽي بڪ ايجنسي

در ڪونه:

سليم جالوان - افتخار مارڪيٽ درگي بازار

تروف

دریاب دات نیټ

د خپل مشر ورور

اروانباد عبدالکمال په نوم چې مونږ کشرانو

DARYAAB.NET

ورونو به ورته شهزاده وئیل

د ډاکټر خالق زیار نور چاپ کتابونه

دریاب ډاټ نیټ

۱. دا خاوره او دا خلک

لیک: رمزي او مک مهن

ترجمه: ډاکټر خالق زیار

DARYAAB.NET

۲. د پستو بغاوتونه

لیک: ووستام ملز

ترجمه: ډاکټر خالق زیار

۳. مات ځانگونه (ناول)

لیک: خلیل جبران

ترجمه: ډاکټر خالق زیار

۴. تلوسي (شاعري)

هم دا کتاب

د ډاکټر خالق زيار د شعر د تصوير رنگونه

شاعري د محسوساتو، کیفیتونو، جذبو، شعور او لاشعور، ادراک او خیال، سوال او جواب، رنگ او رڼا، د شلگونو رنگونو نه د جوړې هغه آئینې نوم د ډېر په کومه کښې چې مونږ ته د خپلې د غسې هرې خبرې عکس په نظر راځي، د یو شاعر خپل قلبي او دني حالات چې د یوې فن پارې شکل واخلي نو دا نه یوازې د شاعر د خپلې تجربې او مشاهدې نچور وي بلکه د دې خپلې ټولنې د دود دستور، د هر رنگ او هرې تجربې نه را تروړلې شوي هغه مواد وي کوم چې زموږ د شریکو جذبو او شریکو تجربو په ټولنیزو نفسیاتو کښې موجودگي لري یو خیال که ډېر هم وړوکه او محدود وي چې د فن پارې وجود ته راشي او تر مونږه راوړسي که هغه په خپلو ټولو لوازماتو پوره وي نومونږ ته اپیل وکړي او د هغې نه پس چې مونږ

د هغې فن پارې په وجود غور کوو نو زموږ د غور او فکر پېمانې چونکې د یو فنکار د خیال نه بدلې هم وي، بل شان هم وي، بسار هم وي نو دغه فن پاره او د فن پارې دننه دغه وړوکه خیال د یو شاعر د خیال نه او د هغه د توقعاتو نه هم ډېر او وسیع شي.

یا به داسې ووايو چې تخلیق د احساس یوه طرز اراده چې د هنر د گوتو په گرفت کې راځي نو دا شاید چې بختوره لمحې وي چې یوې فن پارې ته شکل و صورت و بڼې هر خیال راځي خو د بهر نه خو تخلیق کار ئې د هنر کارې په وخت د اندرون په بې حسابه رنگونو کې ډوب کړي تر هغې چې رنگونه ئې معنې او معنې رنگونه شي. په اصل کې هر لفظ یو تصویر وي. دغه لفظونه چې د گڼو تصویرونو په صورت کې د یو خیال ادا کولو د پاره شاعر فقط یوې معنې ته سپارلې وي. خو دا چې نورو خلکو ته رسي نو ځکه گڼې معنې پېدا کوي چې دا د گڼو تصویرونو یو وحدت ته راغلي وي. هر

چا چي دا خبره ڪري ده چي شعر په يو وخت په مونڙه
 خپلي ٽولي معنيٰ نه ظاهر وي سمه ئي ڪري ده وجه
 ئي هم دغه ده چي هر لفظ ڪه يو تصوير دے نو دغه
 تصوير د هر چا په ذهن ڪنبي په خپل شڪل ڪنبي
 موجود دے او چونڪي شعر د گنو تصويرونو يوه
 مجموعه وي، د دغي مجموعي گن سيوري زمونڙ
 په بيلو بيلو ذهنونو ڪنبي گن خيالونه پيدا ڪوي. خو
 د وحدت تاثير ئي يو خڪه وي چي دغه شعر زمونڙ د
 شريڪ ژوند ژواڪ او شريڪو جذبو د اظهار داسي
 ژبه لري په ڪومه چي مونڙ پوهيرو. د مثال په طور:
 زه پښتون يم ته بنائسته ئي دا پوره ده
 په دنيا ڪنبي خو جلال دے يا جمال دے

اصل ڪنبي خوشاعر يوه ورهه او اسانه خبره ڪري
 ده چي د يو مٿين په حيث محبوب ته وائي چي بس
 زه پښتون يم او ته بنائسته ئي نو دا ڊبره ده. يوازي
 ڊبره نه ده يو خودا چي مونڙ دواڙه د ميني شرايط
 پوره ڪولے شو يا مو پوره ڪري دي ولي په دنيا
 ڪنبي د جلال او جمال نه اخوانور خه ڪهدے شي

دا خبرې مونږ يا د واورېدي يا مو ولوستې. د شاعر
 يا مټين خبره پوره شوه خود دغې شعر دغه لفظونه
 چې ځان له ځان له تصويرونه دي دا مونږ تر دغې نه
 پرېږدي ځکه چې هغه د پښتون د جلال خبره کوي او
 د محبوب د جمال. دا دواړه لفظونه زمونږ د خپل
 خپل ذهن دتنه د جوړو شوو تصويرونو په شکل
 کښې ژوندي کېږي او مونږ ته لمس کوي، چې دا
 مينه څنگه او کله جوړه شوه، دا سوال او جواب په
 کوم وخت کښې ضروري شو، ولې ضروري شو،
 محبوب به د دې جواب کړې وي که نه که ئې
 کړې وي نو په پټه خوله، موسکوشونډو او مړاوو
 سترگو به ئې کړې وي که څنگه؟ که په خوله ئې
 جواب کړې وي نو هغه جواب په دې شعر کښې
 موجود ولې نه دے؟ او د دې قسمه بلا سوالونو
 سره سره زمونږ په ذهن کښې دا سوال هم پيدا کېږي
 چې د جلال او جمال په متضاد معنو کښې دا
 وحدت څنگه پيدا شو؟ او که مونږ د شعر دتنه هر
 لفظ د خپل تصوير سره نورو سوالونو پيدا کولو ته

وسپارو، نو هغه دا چې زه پښتون یم، د سړي په
 ذهن کښې چې د پښتون جاه و جلال، د هغه کره
 وره، د هغه رنگ یا شېدل پن، یاتنگ او غېرت،
 مینه او وفا، سترگې او د کتو انداز، تندې او
 پکښې کرښې، بې مسکا شونډې او بې نیازه
 سنجیدگي او داسې نور ډېر څیزونه چې زموږ په
 ذهنونو کښې جوړېږي او **د بیالونه پښتانه** کوي آیا دا
 ټول تصویرونه په صرف "زه پښتون یم" کښې موجود
 دي او آیا دا د شاعر په خیال کښې وو چې صرف د
 "زه پښتون یم" ویلو سره به د لوستونکو په ذهنونو
 کښې پیدا کېږي؟ ته ښائسته ئې دا ښائسته چې
 زموږ په ذهنونو کښې کوم تصویرونه جوړوي آیا
 دغه تصویرونه د شاعر یا مټین په ذهن کښې
 موجود وو یا موجود دي؟ ځکه چې شاعر خو صرف
 دومره وئیلی دي چې په دنیا کښې نور څه دي یا
 جلال دے او یا جمال دے. شاعر خو خپله خبره
 صرف په جلال او جمال ختمه کړې ده او یوه پرېکړې
 خبره ئې کړې ده خو د جلال او جمال چې کوم

تصويرونه زمونږ په زړونو او ذهنونو کښې جوړېږي
 شايد چې شاعر يا مټين په خپله هم د هغې د
 وسعت نه بې خبره دے. هم دا د لفظ د تړلو او فن
 پارې تخليق کولو کمال وي چې مونږ د خيالونو
 فکرونو يو داسې سمندر ته غورځوي چې هېڅ
 کناره نه لري. د هرې خبرې خپل منطق او حدود وي.
 هره فلسفه د دغې منطق او حدودو دتنه خپل کار او
 عمل کوي ولې د فن کمال دا وي چې دے چې کومه
 پوهه کومه فلسفه مونږ ته راکوي د دې د حدودو
 هېڅ د ناپ او ټول نظام موجود نه دے. د دې په
 وسعت کښې سرے ور کېږي هم او وجود هم پکښې
 لري، يعنې پکښې موجود هم وي. فن سرے د عمر
 په اخري حد کښې هم نوے وزېږوي، دا کار د بل
 هېڅ علم او هېڅ فلسفې په وس کښې نه دے.

ما چې د خپلو خبرو د وضاحت دپاره کوم شعر
 رانقل کړے ؤ، دا د ډاکټر خالق زيار شعر دے. دا
 زه چې کومې خبرې ليکم د ډاکټر خالق زيار د
 کتاب د سريزې دپاره ئې ليکم. ډاکټر خالق زيار

ڄنگه سرے دے؟ د سري په حبثيت هغه يو عالم
 فاضل، پوه خوږمن او دردمن او شريف سرے
 دے، د هغه مينه د انسان نه علاوه د وطن، قام
 اولس او ترقي او خوشحالي سره ده. د دې مقاصدو
 دپاره هغه دم قدم او ساه ساه د خپلو وطن والو او د
 ژوند د قافلو د ملگرو سره شريکوي. هغه د ژوند
 ژواک په ټول سازباز پوره سرے دے خو فن ته د بڼه
 سریتوب نه زیات ضرورت د فنکارانه تصوراتو وي
 نو مونږه به بڼاغلې ډاکټر د خپل فن په آئينه کښې
 گورو. نوزة ډاکټر صېب د پوښاعر او فنکار په
 حبثيت د نوي سر نه ننه پېژندلگو کووم هغه په خپله
 په ادبي او فني دنيا کښې پوه ښکاره پېژندگلو لري.
 هغه يوازي تخليق کار نه دے. د شعر و ادب يو
 بڼه کوټلې نقاد هم دے. قدرتي طور تنقيدي نقطه
 نظر سره متفق کېدل نه خو په پښتنو کښې روايت
 دے، نه رسم دے او نه کومه خوبي گڼلې شي بلکې
 خامي گڼلې شي خود هغه انداز په دې حقله د يو
 حده پورې مثبت هم دے.

ڊاڪٽر صېب پنه نن او سڀا ڪڻي خپل ڪتاب
حصار ڪرو خو آخر ڪار ئي ڏي ته غاره ڪڀنوده چي
ڪتاب چاپ ڪري او خان خيلو لوستونڪو يا
اور ڀڏنڪو ته وسپاري.

ڊاڪٽر صېب نظم قطعه او سندره هم ليڪلي ده
خو ڊهره ڪمه اڪثر ئي په غزل طبع آزمائي ڪري ده.
ڊاڪٽر صېب شاعري، ڊقامي رنگ، ترقي پسند
رنگ او روماني او روحاني رنگ به ڏکده، خوڙه
ده، رنگينه ده او زهرونگي ده.

وخت ڪه مڀ هر خوبئ زنجيره مروند پرهنه نه ڏم
ماد خيل فڪر په وطن قهڊو بند پرهنه نه ڏم

زما ڏڙوند په افسانه ڪڻي ڏي بي خوڙو ياره
چيرته ڏخدائے ڊپاره ٽڪر ڏخوند پرهنه نه ڏم

ڪه مونڙ ڊاڪٽر صېب په ڏي دوو شعرونو هم
فڪرو ڪرو نو وئيلے شو چي هغه ڏخان په حواله په
فني ژبه ڏوطن تاريخ بيانوي او خيل خان په هره
ورپه او غته خبره ڪڻي ڏمدعي په طور پيش ڪوي

چي د تنگ او د پښتو په کار کښې غله دي
 ما مدام کرے له داسې خلکو څنگ دے
 پاکستان که هر څو ډېر پراخه ملک دے
 زما ساه ده پکښې ډوبه زړه مې تنگ دے
 هېڅ حاجت ئې بهرني دښمن ته نشته
 زيار مودې وشوې د ځان سره په جنگ دے

ډاکټر زيار - پراؤ په پراؤ خپل کیفیت هم بيانوي
 د خپل فکر و نظر وضاحت هم کوي او د منزل نشان
 دهې هم په اصل کښې هغه د ادب او سياست
 دواړو مطالعه کړې ده. د دواړو د مقاصدو نه خبر
 دے او په دواړو روان پاتې شوے دے. د ډاکټر
 صېب فکر د وطن په حواله، د ژوند ژواک په حواله
 د تاريخ په حواله او تحقيق په حواله هغه ځائے ته
 رسېدلے دے چرته چې په هېڅ خبره کښې شک نه
 پاتې کېږي او دغه هر څه له چې هغه د اظهار ژبه
 ورکوي، فني ژبه ورکوي نو نه د پښتو شعر روايت
 زخمي کوي نه د جدت پېدا کولو نه بې توانه
 ښکاري او نه بدرنگې خاکې راکاږي بلکې هغه

تصويرونه جوڙوي په کومو کښې چې نه يوازې
 پېغام وي بلکې فني زړه رابښکون هم لري
 زه د ډاکټر صېب د شاعري په حواله په ډېرو
 روايتي خبرو تکیه نه کول غواړم زه پوهېږم چې د
 هغه شاعري د ډېرو روايتي خبرو او ستاينو حاجت
 هم نه لري البته لوستونکي به يقين لرم چې زما
 سره اتفاق وکړي چې د هغه د شاعري آئينې داسې
 دي چې مونږ پکښې د خپلو جذبو خپلو کیفیتونو،
 خپلو دردونو، خپلو رسمونو، خپلو مټينو، خپل
 وطن، خپلې خاورې، خپل قام اولس او تاريخ
 عکسونه ليدو شو

پښتونخوا به د رنگونو خزانه وي
 که رښتيا وي په رښتيا وينې راوړي رنگ
 خدايه څه گرانه خبره کول غواړي
 د جانان په مخ چې داسې ځي راځي رنگ

ما چې د ډاکټر صېب دا کتاب ولوستو نو هر
 څو که هغه زما سره ډېر قريب ملگره پاتې شوه
 د ماته دغه کتاب د هغه د وئيلو شوو غزلونو په

فرق ڊپر نوے کتاب بنکاره شو. ڊاکٽر صہب شعر
 داسی تخلیق کوی چي د شک گنجائش پکڻي نئ
 پرپردي بيا هم فني لاري دومره نازکي وي او داسي
 سرے ترے ساتي چي نئ په ٽولو کمالونو سرے
 پوره کبدے شي او نئ ئي پوره تنده ماتبدے شي. د
 ڊاکٽر صہب دا ٽول کتاب د شعر د مئينانو دپاره
 نوے ځکه دے چي هغه ڊپرو خلکو اوربدلے نئ
 دے، البته دهغه هغه غزلې چي سندر غارو وئيلي
 دي دهغي د اورپدو سره د ڊپرو بناغلو په ذهن
 کڻي سوال پيدا شوے دے چي یره ڊاکٽر خالق
 زيار څوک کبدے شي.

د دي سوال جواب د هر چا دپاره هم د ڊاکٽر
 صہب دا کتاب کبدے شي. ماته يقين دے چي دا
 کتاب به خلک ولولي، ځکه چي اوس پښتانه د
 کتاب سره اشنا شوي دي او بيا د ڊاکٽر صہب
 غزلونه خو په روزمره، متل او محاوره، تشبيح
 استعاره رانغښتلو کڻي ڊپر سخاوت لري

اوس مي هم زره هغه رنگي دے لکه چي وخنکه
اوس هم ستا غمونه خوري او خپله گوزاره کوي
داسي په هنر هنر مي سيزي يار د زره وطن
نه ئي د لوگي خه پته لري نه لمبه کوي
دا ډاکټر خالق زيار، داسي کتاب او داسي
لوستونکي

د خدائے په امان
درياب ډاټ نيت
په ډپر درناوي

DARYAAB.NET

رحمت شاه سائل
باچا خان مرکز پېښور
۲۰۰۸-۵-۲۰

نپري

چي تکوي کاتي زمونڙ په مهنڅ کښي
خدايه د لاس په ځانئ ئي زړه پولي کړي
زمونږ د يو انځري هر دښمن له
خپل پلارنئ کور د بيلتون چوڼي کړي

راشه د نه راتلو دا پال مات کره
د بهلتانه د غرور خیال مات کره

لکه ورپخې راخوړې کره زلفې
د زړه په دشت مې پشکال مات کره

راشه د لاس زنجیر مې وشنوه
د خاموشی د سرود تال مات کره

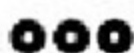
دریاب چات نیت

زما سنگین زړه ئې اوبه اوبه کره
نظر په زور د خپل جمال مات کره

د وخت په غر زما د وینو کنډول
د خپلې زني په شین خال مات کره

اوس به د ژوند فېصلې جنګ نه کوي
توره دې وغورځوه ډال مات کره

خدائے به دې نه وژني د لوږې زیاره
وکره توکل کچکول د سوال مات کره

چې خبر د خپل ارمان د گل په زړه شوم
د ازغو خادر مې واغوسته اوده شوم

توهم او بې وسي د وخت دوه غشي
د يوتنه بنکار شوي اشنا او د بل زه شوم

دا مې ستا د ژوند تودې سرې پاللي
دا چې کله به شوم اور کله اوبه شوم

زه که هر خو اباسين يم په غورځنگ يم
ستا د ياد په تنده چبرې سېوانه شوم

د رقيب د خورولو په نيت خاند م
که رښتيا شي بلا تنگ په ژوندانه شوم

چې مې ته څنگ ته ولاړ وي په ځان نه وم
چې ته نه ئې زه په شته زړه کښې بې زړه شوم

زما زړه د کاني سخت د مې چې لانه چوي
لويه خدايه زه د څه نه وم د څه شوم

۰۰۰

په ويښه، شپه زما جانان اخلي
پردي گناه هم په خپل خان اخلي

چې د گل چين غندنه نه کوي خوک
ساه به په خه د گل ارمان اخلي

درياب چاټ نيټ

زما د لوټ عقل غرور ماتوي
دا وخت خه داسې امتحان اخلي

چې په گوگل کښې غرغندي گړخوم
اور به مې خامخا گړپوان اخلي

هم مې د زړه په وينو لاس رنگوي
هم مې نامه په خار قربان اخلي

راشي د زيار تماشه وکړي خلکو
سرور کوي د پگړۍ شان اخلي

تکي چي ستانئ وي په زرئ نئ لگي
ستا د خولې درې شلې شپته نئ لگي

لا دي د لاسو بنگري مئ ماتوه
لامې په زرئ خاموشي بئ نئ لگي

تئ اطاعت زئ **د بغي باوت غواړمه**
بنکاري چي دا پېوند به وئ نئ لگي

خئ به خوري خدايه د جانان غمونه
زرئ مې شئ کانه اوس پرې حوله نئ لگي

ستا د نظر د شيش بلا واخلمه
نېغ مې پرې زرئ لگي بل خئ نئ لگي

خئ خوبه وي چي په خندا ئې اخلم
کانه د چاپه سر پاسته نئ لگي

چهرته چي راج د مينې درد نئ کوي
د **ويار** په داسې خائے کبني زرئ نئ لگي

چې ستا په لار کېنې زورور ودرېده
روزگار په تپه د گودر ودرېده

چې شو نژدې زه او سپرلې د ارمان
وخت مو تر مېنځه لکه غر ودرېده

د محبت زړه چې ټوپونه بس کړل
نبض د ژوند په هر ډگر ودرېده

درياب چاټ نيت

د تنگ قيصه سرته ونه رسېده
په نيمه لاره کېنې لښکر ودرېده

نور و د نيشته نه کړې ماڼۍ ودانې
پښتون څوکۍ ته ئې په ور ودرېده

رانه شوه هېره د سرو سپينو قيصه
ستا په شين خال چې مې نظر ودرېده

زياره د اوږد جنگ نه پس په کابل
جهل شه زور، لاس د هنر ودرېده

ستمبر ۱۹۹۵

چي يورارسي بل په لار غم دے
 په مامئين خه په ناتار غم دے
 خدايه په هېخ خېز مي غلط نه کره
 دازما غم خومره هوبنيار غم دے
 لکه چي لار ئي د وتلو نيشته
 داسي مي پروت په زړه قنار غم دے
 په نيمه شپه راته هم سرته ناست وي
 خه د اودو سترگو بيدار غم دے
 زما چي هره ساه زبېرگي زبېرگي ده
 په زړه مي پروت انبار انبار غم دے
 د ژوند منزل خه زاره چاودي منزل
 هر خائے ولاړ په انتظار غم دے
 خه دلاسه ورکړي خه ډاډ ورکړي
 يارانو راشي نن په زيار غم دے

درېم جون ۱۹۹۱

رقيب مي بد وائي جانان ورسره سر اروي
لکه چي ماد خپل ارمان سره په شر اروي

دا چي په خان درته نن يوڅه سبا بل څه کوي
دا خوزماد تماشي نه ستا نظر اروي

په خپل سمي چي کله غواړي تلۀ راتلۀ دې کوي
زړۀ مي کنډر شه ستا په غم پسي که ور اروي

ما په گودر پورې د ژوند گټه تاوان ترلي
د جانان تشه مشغولا ده مازيگر اروي

د راکتلو د انداز هنر ئي يو پله خو
چي سترگي اروي نو هم ئي په هنر اروي

ماته معلوم دے زما زړۀ دے غبرتي زړۀ دے
ما به ضرور ستا د غرور د غرۀ په سر اروي

زياره څه ورځ دوه که وي پاتي ديدنونه وکړه
را روان شوے بيلتون که په گودر اروي

قطعي

۱

يو ده تياره بل مي لاس نه ودرپري
لگيا يم كاني مسلسل ولمه

د دوست د بنمن تمير امكان نه لري
چي يو پردے ولم بل خپل ولمه

DARYAAB.NET

۲

مينه او پت په پته لويه خدايه
ما به د زره سره په شر واپروي

په ډاگه اخلمه نامه د جانان
خوك به مي خه د لاري خرو واپروي

۰۰۰

بيامې د مينې په جنجال وارپوه
زما د خپله خانه خيال وارپوه

درياب چاټ نيټه

د خان خاني د غره په سر جانانه
ما د اوږدو زلفو په تال وارپوه

DARYAAB.NET

که زړه مې غواړې د خپل حسن په سر
رنگ د دې خاورې د جلال وارپوه

د مغل کړوسې به تر خو پورې خورې
مخ ترې په لوري د خوشحال وارپوه

بيلتون له وخت په وخت نېټې ورکوه
ورځې په مياشت مياشتې په کال وارپوه

د ضد قيصه دي سرته ورسېده

خبره لاره شرته ورسېده

اوس پکښې ځان د مينې پاتې نه شه

خبره زور او زرت ته ورسېده

د شتمني په ارمان **وریکه لېلتي نیت**

لاره خپل وران کنډر ته ورسېده

زه خبر نه يم چې د مينې قيصه

DARYAAB.NET
چېرته شروع شوه چېرته ورسېده

بيا خوده گټه يقيني ملالی!

که ستا تپه سنگر ته ورسېده

د تلور اتلو خبره لېرېوته

د چیتې خبر خبر ته ورسېده

بيا مې ټناکې شو د زړه زخمونه

بيا مې صدمه باورته ورسېده

۰۰۰

کوم د مینې درد دے چې ما خپل نه کړه
ستا یقین لانس "دے تاشل نه کړه

هر ځل زما غاړه د ده پرې وي
یہ نصیبه دا باچا مې غل نه کړه

زه خو پتنگ اومه لاوس هم یمه
تاراته میثال دینظیر بل نه کړه

مینہ خو لاخته چې تور د مینې هم
ما په سرو او سپینو کښې بدل نه کړه

DARYAAB.NET

جوړ مې کړه یقین په خان بیا وگوره
لیک مې درله وړان کده د ازل نه کړه

بې له دې توتې وطن د ذکر نه
یو مې هم پوره چهرته غزل نه کړه

بیا لکه چې ته د بغاوت نه یې
نن که دې هم زیاره ورتوکل نه کړه

اے زرگیہ

اے زرگیہ، رباب زرگیہ نیت
کے دی قات دی نن خوبونہ
کے دی سوزی ارمانونہ
کے پہ سور اور کبھی ولاڑی
کے تباہی، کے بربادی، کے لٹاری
خبر دے وی بہ کہ ہر خہ وی
چی پری نوخی
چی مات نہ شی
د دی وخت د دی حالاتو تول دردونہ
بنہ پہ نہ پہ خان واخلہ
د خیل خان امتحان واخلہ
زہ خبریم

ماته پته ده زرگيه
 چي دا وخت په خه پسي دے
 چي دا وخت رانه خه غواري
 كه مي سر د غرور تيت كره
 كه د تنگ لاره مي پرېښوه
 كه د پت له سنگر لارم
 بيا قلاړه قلاړي ده
 بيا به ژوند ښه به ارام وي
 بيا به بدنه به بدنام يم
 خو زرگيه اے زرگيه
 زه د دي نه هم خبر يم
 چي په كور د پښتنو كښي
 چي په دي لارو كوڅو كښي
 چا د تنگ لاره پرېښودي
 چا د پت كورته شا كړي
 هغوي هر خه دي بائلي
 هغوي خه چي پاتي پښت ئي
 په عمرونو په عمرونو

سترگي ٿيڻي گرخولي
تاريخ داسي دي سپڪ ڪري
خلڪو داسي دي ڪرلي
چي د خيله نومه تل دي تبتبدلي
هره ورخ دي شرمبدلي
په قدم قدم مره شوي
نوزرگيه اءِ زرگيه!
دا وخت ڇي ڇهه ولايتن ڏي
دا نانا بنه ورخ به سباله
سرچينه د خوشحالي وي
هر يو خيال به يي رنگين وي
هر يو ياد به يي سپرلے وي
خوچي نن حوصله وڪري
خوچي نن بي تنگه نه شي

۱۲ اڪٽوبر ۱۹۹۴

مستی تری کده کړې شور نشته
هغه زور خوند د کلي کور نشته

چې تر قیامتہ ستا نازونه یوسي
زما د زړه خو دومره زور نشته

خدایه د کوم لوري هوا ته کنبېم
سپرلے خو چبرته هم سمسور نشته

د پاتې غم سره دې خه چل وکړم
زړه مې دک شومے خانے پرې نور نشته

که ناپوره وي د پتنگه به وي
چا وي چې شمع نشته اور نشته

نور که بادشاه يې هم بلا درېسي
ستا په تندي د مینې تور نشته

زیاره په خه به سرے غم غلط کړي
یکه زار نشته تنگ تکور نشته

د سلام ورور په نوم

نور څه نشته گرانه ياره تش دردونه دي دردونه
خود چا مخې ته کښېنم چاته اووايم حالونه!

چې يې درد ليدلې نه وي، د درد حس يې هم اوډه وي
پرهر زړونه ورته ښکاري د سمسور سپرلي گلونه

وېم مارغه شوم په هوا شوم دلته ستا تر څنگه راغلي
يو په يو مې درته اووې خپل زړه چاودې داستانونه

چې د زړه په سر يې هر وخت د دردونو غوبل جوړ وي
سړې څنگ کړي سترگې پټې سړې څنگ وکړي خوبونه

د گلابوپه دې ملک کښې د رنگونو په دې ښار کښې
مالمن ازغي ازغي کړه ما راغونډه کړه حسرتونه

وېم چې زه درته قيصه کړم ته په خپل انداز کښې تښه کړې
د دنيا د شر و شور ه يو طرفته کړو ځانونه

بلغاريه - جنوري ۱۹۸۴

^۱ د زېدي ډاکټر عبدالسلام چې زه ورته سلام ورور وایم

۰۰۰

نصیبہ می پہ تندک پسې تندک دے
لاچي نه چوي دا زما زره بلا کلک دے

راشه جاج می د حال واخله ته پوهېږي
لېونے یم که می هسې په خان شک دے

زه یم تل ستا د پري نه جنگېدلی
تا مدام کرے زما په مت کېني تک دے

دا چي ناست یم خپله خوانه مینه ژارم
رانه ورک د خپل ارمان د کور درک دے

نور می لاس له گریوان او باسه اے وخته!
د زغم لوښے می تر مورگو مورگو ډک دے

بانډېچغ کېني ستا د زلفو یو پېرڅه وه
مودې وشوې سر می اوس هم په چورلک دے

د زیار چغه یې د سر د پاسه اوږي
په دې بنار کېني که ساده دے که زیرک دے

۹۳۱۱۱۱۲۶

درې شعرونه

مادے تل په خنداگانو خان وژلے
مادي تل کړي ويرونه په سر توره

لکه څنگه چې سرے ساتي خپل خوږ لاس
داسې مادے خان ساتلے د پېغوره

تا د ژياو زرگے سېزه وسوي په خپله
اور چې لگي همېشه لگي د اوره

دا دنیا د خه نه خدایه خه نه شوه
یو ده زموږ بده ورځ چې بنه نه شوه

وخت راته پرې ډېر ډېر خه ست کړي دي
مینه وه په یو قیمت مې زړه نه شوه

بیا به ترې د خان د حال تپوس کووم
چېرته که یوه شپه هم اوده نه شوه

خه به مې غرور د مینې پاتې وه
بنه شوه چې پخلا د چا په خوله نه شوه

خوله د یار که هر څومره ارزښت لري
شوه چې په غوښتو لکه چې وه نه شوه

زیاره بس تپه کړه دا د مینې راز
بده خوبه شي کنه که بنه نه شوه

شک

چي دا دشمن مي پنبه را کاري او که هغه دشمن
خدايه دا شک مي تر قيامته پوري شک پاتي وے

يو به دا خوياران پيکه نه وے، کوز سترگي نه وے
بل به زما يقين په نوم د ياري کلک پاتي وے

۱۹۹۳/۸/۲۳

يو په جانان بل په روزگار پسې تگ
خدايه وهل دي راته غبرگي لاري

خومره چي تند ځمه، په منډه ځمه
دومره اوږد بېړي ځواني مرگي لاري

وخت دے نن سرور کؤم تا اخلم
جارج به د گتھی تاوان بیا اخلم

اور اور کئی دسترگو وپر قوه
د زره تیاری له تری رها اخلم

وخت رانه داسی نوزره ویتنی نه دے
چی ستا سلام به هم په غلا اخلم

که وپرویی مابه په خه وپرویی
زه د هر درد داسر بلا اخلم

بی له بنپرو چی بل خه نه پپرنی
زه د هغی خولی نه دعا اخلم

اے د منزل، اے د بنائست ارمانه
وار وکره لره غوندي ساہ اخلم

هغه وخت خپله بی وسی اوژارم
د زهرو جام چی په خندا اخلم

۰۰۰

درياب چات نيټه
هېڅوک په يو خان نه دي اشنا پوره
زه به ټم په تا او ته په ما پوره
ماته لاري څه وي، مزلونه څه
ستا وه بس د نيمې خولې وېنا پوره
نه مې جنتي نه دوزخي کره ځان
نه مې کره ثواب او نه گناه پوره
لره چې وي داسې بره هغسې
خدائے خبر که زرشې پښتونخوا پوره

اوس خو پہ قدم قدم نیمگرے یم
اوم بہ، خو شاید چہرتہ پخوا پورہ

مینہ کئے د خانہ ناخبرہ کرم
پتہ راتہ ولگہدہ ستا پورہ

د رنگ لہ ستم، د رنگ لہ التفات د یار
نہ مہی کرہی بشہری او نہ دعا پورہ

جرم د وفامہی لانیمگرے دے
اوروی پہ خہ راتہ سزا پورہ!

قطعي

○○○

زياره د درد په دندو کار کښې خوښ يم
بې مینې، بې درده سره به خه وي

ازغنه لار په تصور د جانان
داسې گل گل ده چې سپرله به خه وي

DARYAAB.NET

○○○

نه مې زړه مات شوه نه مور شوه دے
ډېرې که تکرې مې خوړلې دي

دا بېله خبره ده چې نه مر مه
ماد زهرو دکې پيالې څښلې دي

۰۰۰

وخت ڪٿي مٿي پوک وهله بله ڏيڻو
خدائے مٿي ڪرڻ جوڙهه د گونگله ڏيڻو

ما دي د ياد خله شار ڪرڻ نه دے
ورم ورله اوس هم ڪله ڪله ڏيڻو

تیارو چي پرايستمه دلونے گرنگه
تاراپسي راورله هله ڏيڻو

زءُ به گيله په خه د بله ڪوم
ما دے سڙلے خان په خيله ڏيڻو

مڙه ڪرڻ په لاره غرنو بادونو
ما وه راخستي د ڪابله ڏيڻو

پتنگان ورڪ شو، پتنگان نه راخي
ما بله ڪرڻ شو شو خله ڏيڻو

دهغه وخت په انتظار یم زیاره
په دي تيارو ڪنڀي چي شي بله ڏيڻو

درې شعرونه

د سود په وخت کښې چې هم خپل پردی و نه پېژني
زړه مې بخیل نه دے خوداسې تالانې هم نه دے

سبابه گل هره رینه وي د شلېدلي گړپوان
که مې دا خوب رحمانې نه دے شېطاني هم نه دے

که جانان نشته جانانه فکرونه دلې دلې
زیار که د گتې کور و نه موند تاواني هم نه دے

نور گزران په دې دوزخ کښې د زغم نه کړم
يا به تاله يا به خان له زور اوبه کړم

اوس هم نه يم لاد سترگو د سېزلو
اوس هم غرونه کنستې شم که د زړه کړم

خدايه خو خوبان شلېدلي گربوان غوارم
چې دا سولې لولې زړه خو پري لږ بڼه کړم

اوس که هر خو اوبنکې توې د پښېمانۍ کړې
زه سوکړو وچ کړې گل په باران خه کړم

د يارۍ د حق په چارو کښې يارانو!
که خه پاتې وي نو اووایي چې وه کړم

لکه وچه پانه ځي د باد په خوبڼه
داسې در په در دې ياره بېلتانه کړم

زياره هېرې به د عمر شوگېرې کړم
په څنگل که جانان خو لحظې اوده کړم

○○○

لرو چي يوبل ته خوږي سترگي
دواړه ازغي يود يوي سترگي

ما چي تري مينې له ژوندون او غوښته
جانان راواړولي مري سترگي
درياب چاپ نيت

چي ئي نظر لگي تر ځانه پوري
خدائے مې خوږي کړي په هغې سترگي

که د تنگ سره پکښې هم پاتې نه شي
نوري د څه دي پښتنې سترگي

د نوي دور په روي گرانه ياره
مات ته راواړوه زړې سترگي

ته په نېستي کښې هم بادشاه يې زياره
چي خدائے درکړي دي مري سترگي

جانان د وخت په کرينه سر کېښوده
توري والونه يې لښکر کېښوده

ورپاهم نه دي دا اوبه د نلکو
مونږ پرې رنگونه د گودر کېښوده

نن که سبا وي خور **سوا مې واخليته**
په يوبي زړه مې نوم د تر کېښوده

کله چې سور شه غرنه شه اسمان
تامي په لاسو کښې ورر کېښوده

چې سر ته نه رسي زما تر عمره
جانان د داسې لوبې سر کېښوده

تاکال و سر باران د اوبکو غوښته
خدائے مې په زړه کښې سمندر کېښوده

د زيار چې لاس ښوخي تند مې پرې وهي
خلکو پرې نوم د بختور کېښوده

سندره

کت پوزے ونغارہ چي خو جانانہ
دا کلے پاتې بنه دے
ترخو به داناکردي ورو جانانہ
دا کلے پاتې بنه دے

۰۰۰

دلته د ذات په کور کبني بند دي خلک
ما اوتاخه پېژني
نه د روزگار دي نه د ژوند دي خلک
ما اوتاخه پېژني
خانونه خله لوگو ووجانانہ
دا کلے پاتې بنه دے

۰۰۰

د بل ارمان چاته ارمان نه بنکاري
لري دکاني زړونه
د درد خاوند ورته انسان نه بنکاري
لري دکاني زړونه
وخت پرې نورنه خرابوو جانانہ
دا کلے پاتې بنه دے

۰۰۰

دلته زړه سخت ژبه خوږه پسته ده
په دې مونږ نه پوهېږو
داد بازار قيصه جدا قيصه ده
په دې مونږ نه پوهېږو
خه چې هم نن ترې کوچ کوو جانانه
دا کلے پاتې بڼه دے

○○○
ما او تاڅه څه په ځان کړي نه دي
تڼه خولې فکر وکړه
ما او تاڅه څه په زړه وړي نه دي
تڼه خولې فکر وکړه
ځانونه هسې کړو جانانه
دا کلے پاتې بڼه دے

○○○
مونږ یو سر شار په بنگاود مینې
ځانونه نه پېژنو
مونږ مشهور په لېونود مینې
ځانونه نه پېژنو
دلته ځانونه باپلو مرو جانانه
دا کلے پاتې بڼه دے

۰۰۰

د خان چي غٽه وايو غوري ڪوو
داد ڪمزوري زره خبري ڪوو

درياس ڇاٽ نيت
خلڪ شوگر ڪوي، منزل پله ڇي
مونڙيو چي تل د خوب اشري ڪوو

چي پڪڻي يوارې هم ونه ڇاندو
ڇه ڪه په ڪال ڪڻي دوه اخري ڪوو

ولي به نه يود پردو د خدا
چي په خيل قام پسي لڻڪري ڪوو

زياره د زوره يو پرپوتي جوڙي
خبري ڇڪه زوروري ڪوو

د مینې بېخ د وخت اورنگ اوباسي
زمانه زړه د گل نه رنگ اوباسي

په وطن لوږه راخوره شوه داسې
خلک غنم کړي لونگ اوباسي

اوس هم زما په لوري سترگې نیسي
اوس هم چې څوک له بنگر و شرنګ اوباسي

خدايه هغوي هم، چا چې لاس نه لرل
اوس د ډرۍ غرگي نه غرنګ اوباسي

بې مینې خلک بې مرو ته خلک
په کوم شعار د جامه کړنګ اوباسي

په روغه جوړه چیرې هم نه ووخم
مابه د گلي نه په جنګ اوباسي

جانان یې نرخ ورسره هم نه مني
زیارتي د تلې نه پارسنګ اوباسي

وخت رانه کړوسې نښې تودې اوباسي
زما د زړه نه ستا قيصې اوباسي

زه يم چې گرځم په اورو نو پسې
خلک د گرم ځانې نه پښې اوباسي

د گناهونو سر هم ده اېښودم
دا په جمات کښې چې توبې اوباسي

يار مې سحر ماښام د زړه د کوره
د ارمانونو جنازې اوباسي

زۀ د احساس د تخم کر کوومه
خوبان له کلي مي په دي اوباسي

هر ځل مي ځان ورپه په لوتۀ اباستين
هر ځل مي غاړې ته چپي اوباسي

دا چي رقيب راته بيا بيا يادوي
هسي څۀ بل څۀ مي له خولې اوباسي

زيار به سبا له پردي لاس ته ناست وي
نن چي د خپل څادره پښي اوباسي

زہ چہ و ہم سحر سحر، ماہنام ماہنام دے
خوبان وائی پری راوری زیار سرسام دے

نہ د مینی اندہ بنی نہ د جانان غم
کہ ژوند داسی وی زما ورتہ سلام دے

توبہ ماتہ یا پر خائے خوار پہ دی یم
غور خولے می پہ دک محفل کینی جام دے

تا مدام پہ رنہا ورخ یمہ وژلے
ما اخستے تل د خانہ انتقام دے

زہ یی تل یم د تندک سرہ مخ کرے
ما چہ کوم قدم اخستے پہ ہر پام دے

پہ وطن می د زرہ بیازلزلہ راغلی
د بہلتون فو خونو بیاتر لے لام دے

خدائے زدہ ولی داسی جگہ شملہ گر خم
خلک تول وائی چہ داسرے ناکام دے

۰۰۰

يخې چنى دى چې د مينې په ورسو پرېوځي
جانانه راشه زړه مې نيسه ورو په ورو پرېوځي

که دې په سر کښې د شکونو سيلۍ نه الوځي
زما د لاس گلاب دې ولې له کمځو پرېوځي

دې ځينې خلکو ته په هېڅ ځانونه بد نه ښکاري
د چا په پښو چې هم پرېوځي په نخرو پرېوځي

هره ورځ نوې جنجال نوې غم راوړي چې راځي
ځکه مې زړه اکثر د لمر په راختو پرېوځي

داسې په څخ څخ مې په زړه کښې ارمانونه سوزي
لکه په تود انغري څاڅکي د اوبو پرېوځي

ياد ته دې وايه چې يو څو ورځې په دې نه راځي
خطر ده تندر مې د زړه په گل درو پرېوځي

بيا به دې څوک درنو نازونو له اوږه ورکوي
زيار خو دې ورځ په ورځ جانانه د بازو پرېوځي

۰۰۰

درياب دات نيت
اخلم په يو غم پسي بل غم ځمه
زه د کور په لوري د صنم ځمه
لاري د حالو دورو ونيوي
اوس په منډه نه ځم په قدم ځمه
زه د مسيحا د کوره هم خدايه
هر واري چې ځم په زړه کرم ځمه
داسې مې نو ايستي توبه هم نه ده
اوس هم مېخاني ته ځم خو کم ځمه

ماتہ د هوارو لارومۂ وايہ
زہ د گرنگونو پہ سر سم خمہ

غر مي ستا دغم راپشا کرے دے
نہ مي شوک زبہر گئے اوري نہ ستم خمہ

لاري کۂ درني دي کۂ خونخواري دي
کرے مي د ژوند پہ سر قسم خمہ

هسکه غري تگ مي شناخت شومے دے
خدائے مۂ کره چي سر به چهرته خم خمہ

ژارم خپل توتې وجود ته خائے په خائے
زياره چي کابل ته په تورخم خمہ

۰۰۰

دریاب چات نیت

هم یی بیرده ساتلی هم نی تال دے
راشه ستا لپونے اوس هم په خیل حال دے

د لوئے خدائے نه می هم تاله دوران غوبنستے
که می کرے په خیل ژوند کبھی چیرته سوال دے

داسی زر تری جور کری یو خه کله بل خه
ته به وائی زره می خته یار کولال دے

شپی اخستے په خان نه وی حساب نه دے
نور زما اوستا سیالی د چا مجال دے

ما دعا ڪري مدام چي "خدائے دي روغ ڪره"
تamat ڪره تل زما په وينو پال دے

چي د سود خبره راشي خلڪ ڊهر دي
چي د حق د اذان وخت شي يوبلال دے

ستا د پنجو په سر تله مي زره پر پاسي
مشران وائي چي ڪبر له زوال دے

زه پښتون يم ته بهائسته ئي دا پوره ده
په دنيا ڪنبي خو جلال دے يا جمال دے

زه د هري انتهات تر بامه لارم
ما په ڊيرو خوارو موندے اعتدال دے

كله هم چي ستا جفا ته مي پام شوے
ارولے مي په بله خان له خيال دے

يو د ميني په سر جگه شمله گرخي
که په نوره شتمني شي زيار ڪنگال دے

دریاب چاہ نیت

چی ستالہ مخہ می نظر گرخی
زہ را پرہوخم پہ ماسر گرخی

دلته دلیل منطق خوک نہ پیرنی
پہ دی کوخو کسبی زورور گرخی

زہ ئی د لہری لہری تلو پہ طمعہ
جانان پہ خیل خائے لکہ ور گرخی

زما سرہ لکہ د سیوری غوندی
ہنگامی گرخی شور و شر گرخی

زما ملا خلكو ته اوس هم وائي
"زمكه ولاړه ده اولمر گرځي"

چې يم روان د صوفيې په بنار كښې
زما په زړه كښې پېښور گرځي

نور مې رقيب ته صبر واخله تمام
پښې ئې راخستې دي په سر گرځي

دا يو لطيف^۱ ايمل درېا كړې خدايه
مغل راغلي په خپر گرځي

زياره يوتۀ هم پكښې داسې سهي
دلته ډېر خلك در په در گرځي

بلغاريه - دسمبر ۱۹۸۳

۰۰۰

دریاب چات نیت

بس چي يوه مينه بي خطري کوو
نور به خبر دے ژوند د گزارې کوو

ملک دے د پښتو که نور مو هېڅ نه شو
چاته به دعا چاته بېرې کوو

مونږ ازغي په سترگو کښې تومبلي دي
مونږ د گل په ياد کښې شوگېرې کوو

شېخه پکښې رنگ به پښتني ساتو
مونږه که بنادي که لاس نيوي کوو

وخت صرف په دې گناه کړلې یو
قدر د مټین زړه د جذبې کوو

مونږ خو ماتولو له ایستلې وه
نور به اخبر خه شے په توبې کوو

مونږ مټین په حسن او سندرو یو
قدر به د گل او د نغمې کوو

تلي لېوني د بنار په لوري دي
هسي په دشتونو کښې نغري کوو

بنکلي وائي زیاره مونږه بنکلي یو
مونږه وفانه کوو. وعدي کوو

د خېبر اږيډي په ياد کښي

○○○

د خېبر مينه په چا کړي سره ماته
په وئيل هم په ادا کښي وه خانگره

د قلم د مئينانو تسلي له
کاش چې بل يو خېبر هم ووه مور راوړه

د هغي وخت نه محفل نه راجور پږي
چې د کله نه خېبر ده کله وږي

يو سره وي چې يو کور ته پرې زيان رسي
په خېبر ده پښتونخوا ټوله نيمگرې

د خدائے بخښلي خېبر اږيډي د څلو پښتمې په ورځ اورول شوي دي.

رنگ کٺ پکڻي ستا د جمال نهٺ ٻڻڪاري
نور به په تصوير کڻي د ژوند څٺ ٻڻڪاري

دلته غضب دا د م چي په زور زياتي
خلکو ته خپل بد خانونه ٻڻٺ ٻڻڪاري

يا به دي په شک ايمان راوړي وي
يا به د بل خوله درته خوله نهٺ ٻڻڪاري

ستا بدلو سترگو ته چي گورمه
ماته پکڻي مخ د بيلتانهٺ ٻڻڪاري

خدائے خبر چي زور شومه کٺ څٺ چل د م
پهتي د ناز هم راته درانهٺ ٻڻڪاري

ستا ميني کرم خوښ داسي په دي کلي
کفر راته بل طرف ته تلهٺ ٻڻڪاري

ستا د بيلتانهٺ شوگير وهلي د م
زيار په وينه هم اودهٺ اودهٺ ٻڻڪاري

کابل ته نه درخمه

زما جانانه

په ما گرانه ياره

بلنه مه راکوه

کابل ته نه درخمه

هغه کابل،

هغه د حسن او بنائست نمونه

هغه کابل،

هغه د مینې او اخلاص خزانه

هغه کابل،

هغه د ژوند سرچينه

هغه کابل،

هغه سپرله سپرله خواږه بادونه

هغه کابل،

هغه جنت جنت اباد باغونه

هغه کابل،

چې اوس ئې هم د يو يو ياد په راتلو
زما د زړه تيارې رڼا رڼا شي
هغه کابل،

چې اوس ئې هم د تصور په نشه
ماله د درد په بستر خوب راشي
هغه کابل،

اورم چې اوس هغسې پاتې نه دے
اورم چې اوس پکښې سېلونه نشته
اورم چې اوس پکښې باغونه نشته
اورم چې اوس پکښې بارود ورېږي
اورم چې اوس پکښې مرگونه کېږي
اورم چې اوس پکښې ده چپه چپتيا
اورم چې اوس پکښې سرے وېرېږي
اورم چې اوس پکښې د مينې محبت خبرې
د پير ايمان کنځل دي
اورم چې اوس د کابل گټه گټه لوته لوته
په تللي وخت پسې ارمان کوي
زما جانانه
په ما گرانه ياره

بلنه مه راکوه
کابل ته نه درخمه
که درخم دغه حالت
په خپلو سترگو گورم
که درخم دغه قیامت
په خپلو سترگو گورم
دغه نقشه به مې په زړه جوړه شي
زړې نقشي زما د خوښې نقشي
زور تصور زما جانان تصور
به کرښې کرښې راوړم
بيا مې چې زړه خفه شي
بيا مې چې ساه ډوبه شي
را یادومه به څه!
خان له به غم غلطومه په څه!
زما جانانه
په ما گرانه یاره
کابل ته نه درخمه
بلنه مه راکوه

تا چي په خان نوي نامي پوري کړي
حق لرم که ما هم سترگي نوري کړي

خدائے خبر چي کله به قيامت راخي
شېخ راباندي اوس پيالي نسکوري کړي

ټول عمر مې وخوړ خان له زړه څيگر
بيا هم راله وخت سترگي شمکوري کړي

اوس پري هم باور کوي اے زړه ساده!
تېرې ئې په سين پوري راپوري کړي

مونږ ووړانده کړي د منزل ارمان
مونږ له ډېرو خلکو سترگي توري کړي

وخت چي شه مشکل تدبير ئې وغوښته
مونږه په تندو خان له رانوري کړي

خان که ئې کره ورک خو ستا د زړه دشتي
زيار د پسرلي په رنگ سمسوري کړي

غرغندی اور د جدائی وکری
د هر ارمان زرهه مې پولى وکری

هېڅوک ئې غور په اواز نه گروي
وخت دې څه کوډې په شپېلى وکری

ماد زرهه دشت گلگون گلگون وساته
ماد سپرلو سره سيالى وکری
درياب چاټ نيټ

ځان له ترې خم شراب اوباسم داخل
خدائې که وربشې سرېنى وکری

چې د شلغاتو وخت شه تېرد جانان
لوبې ئې مال په ځوانى وکری

ځان مې بادشاه وگانه تا چې راته
قيصې د خپلې بهوسى وکری

زياره بائيللې جنگ گتله واخله
يو څو تپې که ملالى وکری

په هر قدم په هره ساه دردونه
د بيلتانه وختونه گران وختونه

پښې مې ټناکې هم مې زړه ټناکې
په بې وفا پسې مې مات کړه غرونه

تا راته لاس د ورايه خه خواره کړل
راغونډ مې زړه ته شو بلا شگونه

د وخت په اور مې وينې اوپاشلې
په تابه نه لکي تاوده بادونه

د وخت بې داغوته چې خيال وکړمه
وېم چې تند مې کړم خان له ټول داغونه

هم هغه خلکو مې خپه کړه مری
چا چې په سر به مې راکنبل لاسونه

اوس مې بس يو مینې ته کار وئیلے
اوس په شرق نه ولم دا نور کارونه

○○○

درياب ڄاڻ نيت

پوه شه بي وسي ده بل خه چل نه دے

ذکر ڪه مھ ستا ڪرے اول نه دے

خو ڪه مھ ٽڪري بلا و خوري

پر پني مھ اوس هم د جنون پل نه دے

دا زرهه زمه زرهه دے زه ئي پيٿرم

روغ هم پوره نه دے ڪه پاگل نه دے

ذکر چي ديار او خمار نه کوي

ڊپر خلک به ناست وي خو محفل نه دے

جوڑ تہ د ملا پینور نہ پر پردم
ہیر می لا کنڈر کنڈر کابل نہ دے

مات می تندے تونل عمر ساتلے دے
ایبنے می ہچا تہ پہ درشل نہ دے

خدا یہ دا پہ خہ مصیبت واور پدم
زہ پہ قدم نہ خم وخت د زغل نہ دے

وشوہ وخت بہ ہر کرو کور کرے یم
لور می خطا کرے د منزل نہ دے

مہ کوہ شکونہ پہ زیار مہ کوہ
داسرے کہ ہر خہ دے درغل نہ دے

اوس بي له زوره بل خه خائے نه نيسي
اوس به هېخوک چاته خولی نه نيسي

زما د غره په شپونکي خه شوي دي
په خوله کبني اور نيسي شپېلی نه نيسي

داسې زړه موري شو وختونه خدايه
ادم مړوند د درخاني نه نيسي
درياب چاټ نيټ

اوس مې د پټې ژړا چل زده کړم
اوس مې په گنه کبني سلگي نه نيسي

خه کړه پيکه ستا د نظر شېريني
چې زړه مې نه نيسي مری نه نيسي

زه د جانان دپاره وایم دروغ
مادي په دغه گناه خدائے نه نيسي

پېژني **زيار** مزاج د نوي دور
جانان ته لاري پخواني نه نيسي

خبر دے کئے سرے جانان تہ نہ رسی
مینہ کار د سود دے زیان تہ نہ رسی

تا بہ را اویاسم ما بہ وری اوبہ
تا تہ می لاس رسی خان تہ نہ رسی

ہسی بلا کانی ولو کال پہ کال
یو پکینی ہم سم شہطان تہ نہ رسی

لاس کئے لہ مشرقہ تر مغربہ شی
بیا ہم د بیلتون گریوان تہ نہ رسی

دومرہ لہری پاتی شوم پہ لارہ کینی
خبر خبر می ہم کاروان تہ نہ رسی

بیا بہ پردے خلک مہنخ تہ نہ پر پردو
بیا بہ موقیصہ خپگان تہ نہ رسی

زور د ظلم ہفسی پہ زور کینی دے
زیارہ ستا بنہری اسمان تہ نہ رسی

تا چي په کومه لاره پښه اېښودې
مائي په هر گوت پېر دېوه اېښودې

ياد به دې لوبې کړي په سرو سپينو کښې
خدائے مې په زړه کښې خزانه اېښودې

چې رانه غواړي مستي هغه جانان
ماته په مېر تشه پيال له اېښودې
درياب چاټ نيت

لکه چې دواړه بل مسلک لټوي
شېخ دي تسپې، رند پېمانه اېښودې

څنگه به بېل شو چې د کلي خلکو
په ما او تا يوه نامه اېښودې

لا ارماني يم د نشو تماشو
لامې په تاخ کښې ده توبه اېښودې

سترگې ئې برېښي په رڼا کښې د لمر

د زيار نصيب کښې ده خدائے شپه اېښودې

چي پکني گل د جانان زلفي سر تر سره نه شي
داسي سپرلي دي په ما هېڅکله د بره نه شي

څوک د بنائست مېرمن ترې شونډه و له سرخي ورکوي
زما زرگي دي خالي چيري د پرهره نه شي

د مرگه پس به واک د بل وي قول نه درکوم
په ژوند مې تگ، په تا قسم، چې د سنگره نه شي

چا وئيل سرخنه کوي نن به گودر له راځي
ورخم چي خان ورته لوگي کرم د نظره نه شي

نه يم بخيل خو چي خبره د رقيب شي کله
څاڅکي مې سود پرې د خپل زړه د سمندر نه شي

څه په خوارو مې رسولې ده تر نيمې پورې
خدايه قيصه د مينې بيا راته د سره نه شي

زيار به په کوم مخ د خپل شعر د فن ذکر کوي
که ستا قيصه د غسې پاتې شي سمندر نه شي

د سرفراز لالا په مرگ

(دا نظم ما د لالاد جنازې په تاثر کښې لیکلې دے)

خدایه دا درنا غر

خدایه دا عظیم رهبر

د ریاب چاټ نیت

دا د توری شپې د بنمن

دا امید د سور سحر

دا د سیال کره پگری

DARYAAB.NET

دا د لوړ الوت وزر

دا غبرت غبرت پښتون

دا فولاد فولاد سنگر

دا لقمان د زمانې

دا د مینې سمندر

دا لارښود د انقلاب

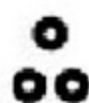
دا د وخت په زړه خبر

دا د هر ظالم بدخوا
دا د هر مظلوم دلبر
دا لیتکے د خپل کاروان
دا د تنگ د ملک سلطان
دا د امن مبلغ
دا د جنگ مرد میدان
دا د بنمن د خان خانی
دا د گلہ ژوند **د شتابخوان نیت**
دا د غیر د زړه ازغی
دا د خپل د زړه درمان
دا د توری مرنے
دا خود سره پهلوان
دا زمونږ سیورے د سر
دا زمونږ نیاز بین جانان
دا دے خه کوي دا خه
دا دے چهرته دې روان
دے د خاورو لائق نه دے - دے د ژوند دے ترجمان

د مخه بڼه ملاقات

په سپرلي خپزه خندا
په مکیزونو او په ناز و ادا
ما وه ليدلې په هر رنگ کښې د خوانۍ د مستۍ
خو اوس چې کله هم په ياد راځي
د "مخه بڼه" د وخت تاثيره څو ځله
هغه الوتې رنگ او سترې نظر
هغه د اوبښکو ډکې مړاوې سترگې
هغه غمژنه خپره
ماته ودرېږي داسې
لکه چې مونږه دواړو
د دې نه وړاندې چېرته
يو بل ليدلې نه وه
لکه چې دا ملاقات
د مخه بڼه ملاقات
هم اخيرې وه هم روميې ملاقات

قطعي

خومره چي زما د سره بنکلي وه
داسي درله بل چا خواني گل نه کړه

درياب دات نيت

ستا خوبه يقين په خان د هر خه وه
بيا دي هم بغير زما نه شل نه کړه

DARYAAB.NET

لکه د لمر په پرپوتو چرچني
بن ته راتولي شي او شور جوړ کړي

دغسي هر ما بنام هزار غمونه
اتن زما د زړه په کور جوړ کړي

الوتے رنگ خیری گریوان اودہ دے
د درد تصویر زما جانان اودہ دے

لیکی ٹی ہر شوک خیل مراد پہ تندي
پسنتون خبر نہ دے پہ خان اودہ دے

د بنگرو شرنگ د رباب تنگ نہ راخي
درخو اودہ دہ ادم خان اودہ دے

دریاب چات نیت

جانان گھل اولمن سپینہ ساتل!
دا پہ کوم خوب زما ارمان اودہ دے

د زرہ د درد قیصہ بہ چاتہ و کرم
زمکہ بی ہوشہ دہ اسمان اودہ دے

امین پری وایم کری بنبری کہ دعا
دیار پہ نیت زما گمان اودہ دے

بیگائی ستاد غمہ شپہ خورلی
زیارچی د ورخی لکہ خان اودہ دے

۰۰۰

د کلي لره ده که بره کېږي
 هر ځانې په ما او تا خبره کېږي
 چې پکښې ستا د یاد چينې بهيرې
 زړه به مې څنگه د گودره کېږي
 بيا شورامات لېوني دلې دلې
 بيا اشاري د بيا **د پاتيزه کېږي**
 هلته به څه وي امتياز د مټين!
 چېرته چې مينه بهې خطره کېږي
 زه او ته هسې ځان له سر خوږه وو
 فېصلي بل ځانې چېرته بره کېږي
 سترگه مې نه سوزي د بل سړي نه
 زما د خپله ځانه يره 'کېږي'
 وي که د سترگو که د تورو **زياره**
 چې نوم ئې جنگ د تل په نره کېږي

وخت کٺ مٺ هر خوبٺ زرخيره مړوند پرېښه نه دے
 ما د خپل فکر په وطن قېد و بند پرېښه نه دے

زما د ژوند په افسانه کښې دې بې خوږو ياره
 چيرته د خدائے دپاره تکه د خوندي پرېښه نه دے

ما په هر حال کښې ائينه د زړه رڼه ساتلې
 گرد مٺ پرې چيرې د شپخانود پند پرېښه نه دے

درياب دات نيت

نور مٺ زړه مٺ سکونده د حسن په نازکو گوتو
 د ژوند په شاپو لارو تگ پکښې ژوند پرېښه نه دے

د زړه پوتې پوتې وطن له بېرته خله راځي
 د غرور لاس دې پکښې ځانے د پېوند پرېښه نه دے

ستا تسلی له به نور څه و کرم نور څه پاتې دي
 زما چې یاد وو ما ترې يو هم سوگند پرېښه نه دے

زياره زما په ستري ستري، ژوبل ژوبل زړه کښې
 د زغل لاخته چې جانان تاب د تولند پرېښه نه دے

ٲٲوس

يوازي زة نة يم د ژوند په لاره
درسره څي كه زړه دي بل ته نيه كړه
خودا ٲوس به درنه هر څوك كوي
چي " هغه زيار ورك لېونې دي څه كړه؟"

DARYAAB.NET

ډاډ

د گړنگ په سر ولاړ وم ناخبره
ستا نظر په تند كونو باندي سر كړم
اوس كه لاس نه شي نو ډاډ خوراله راكړه
تسلي چي پرې چاودونكي زړه له وركړم

قطعي

ما وئيل خاندي به خوشحاله به وي
هغې زما په غم کښې اوبسکې توې کړې

زما د شک د زنجير کلکې کړې
نازک جانان څه په اسانه پرې کړې

DARYAAB.NET

زما د ژوند حالات په خپله داسې
چې يم محتاج ډاډ ته د بل له لوري

خو بيا هم نور خلک د ژوند په دشت کښې
درومي زما د تسلي په سيوري

خه د لويو لويه برخه بس يوه خواره خواري ده
نیش نیمگرے ژوند تهرېرې لنده تنگه زندگي ده

د وطن په كلي كلي د غمونو بادشاهي ده
هره خوله د وينو ډكه، هره ژبه فریادي ده

چې د بل درته ودرېرې خپر په خپله روحه غواړي
اے ملنگه لهونې ئې كه تمامه دې روزي ده

هونيارې هم عجيبه ده سادگي هم عجيبه ده
تا وئيلي تل دروغ دي زما شوې تسلي ده

بس په دې مې غړۍ هسکه بس په دې مې شمله جگه
نه مې سر چهرته تیت شوم نه مې کرې بندگي ده

چې اروا مې وږې نه ده چې خدائے زړه را کرې لوئې دے
ما په خپله غریبۍ کښې کرې ټول عمر خاني ده

چې نامه د جانان ناخلي چې تور داغ په تندي نه ږدي
زياره ستا ژوند په خه ژوند دے ستا خواني په خه خواني ده

۰۰۰

کٺ د زرٺ کور مٺ و دان دٺ او کٺ ٲنگ دٺ
زما کار د بنائستونو ٲه سر تنگ دٺ

کٺ دٺ ناز دٺ، کٺ غرور، کٺ سر زوري ده
هر يو رنگ دٺ هم زما د خوٲسي رنگ دٺ

دشت د ميني کٺ هم مست دٺ هم بنائسته دٺ
تا کر لٺ ٲکٲبي بنگ دٺ ما لونگ دٺ

ستا نظر د بنائستونو خزانه ده
زما زرٺ د محبت د زرو درنگ دٺ

اوس نه قېد مني نه بند په كالباغ كښې
سيهون خومره چې دے ټول غورځنگ غورځنگ دے

درياب دات نيت
چې د تنگ او د پښتو په كار كښې غله دي
ما مدام كړے له داسې خلكو څنگ دے

پاكستان كه هر څو ډېر پراخه ملك دے
زما ساه ده پكښې ډوبه زړه مې تنگ دے

هره شپه يوه كاسه ډكه د اوښكو
ما منلے د جانان د غم قلنگ دے

هېڅ حاجت ئې بهرني دښمن ته نشته
زيار مودې وشوې د خان سره په جنگ دے

په سر کښې گل په مخ خالونه نه ږدي
جانان مې نور زړه ته دامونه نه ږدي

اوس مې په تلور اتلو څوک نه خبروي
اوس مې په لار کښې مشالونه نه ږدي

مينه د سود او زيان پروا نه کوي
مټين په زړونو قيمتونه نه ږدي

درياب دات نيت
څه خوبه وي چې ځان په اور سترمه
هېڅوک په روغ وجود داغونه نه ږدي

چې څوک مټين وي په تا، چېرې به هم
د چا په پښو کښې خپل سروونه نه ږدي

د اوسنو بې پیره غلو دلاسه
زيارت ته څوک اماتونه نه ږدي

زيار د باور بلا خور لې داسې
نور به د چا په سر شرطونه نه ږدي

۰۰۰

د یار په سترگو کښې چې کور گورم
خان له تهمت گورم پېغور گورم

دا زړه هم د غسې پرېردم بې دوا
بېلتونه نن دې د درد زور گورم

چې چیتیا ساه ډوډی کره یمه
خم دې سړو کوڅوله شور گورم

دا چې هر ځای خبرې بڼې کوومه
خان له خرابه ورځ په زور گورم

ستا په غمونو مې زړه نه مړېږي
ډېر مې راغونډه کړل خولانور گورم

چېرته په بڼه شپه خو پېښ شوه نه یم!
دا زه چې هر یو شے نسکور گورم

زیاره چې یاد به وه زما په نامه
اوس په پوښتنو هغه کور گورم

۰۰۰

د يار په سترگو کښې چې کور گورم
خان له تهمت گورم پېغور گورم

دا زړه هم د غسې پرېرېدم بې دوا
بېلتونه نن دې د درد زور گورم

چې چې چپتيا ساه ډوبې کرې يم
خم دې سړو کوڅو له شور گورم

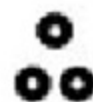
دا چې هر ځائې خبرې بڼې کوومه
خان له خرابه ورځ په زور گورم

ستا په غمونو مې زړه نه مېرېږي
ډېر مې راغونډه کړل خو لانور گورم

چېرته په بڼه شپه خو پېښ شوه نه يم
دا زه چې هر يوشه نسکور گورم

زياره چې ياد به وه زما په نامه
اوس په پوښتنو هغه کور گورم

قطعي

دغه خلک هغه خلک
لکه سم د آسمان ستوري

بل څه کار روزگار ئي نسته
خوبس ما او تاته گوري

چې پرون مې په يو کروه څيري کرے
نن گندمه ځان له هغه گرهوان ورو ورو
د آسمان پرق وم چې تلمه بي هوشی له
اوس په لوري يم د هوش راروان ورو ورو

دي روغو راله راوسته ارمان د لہونو
اے خدايه په دې بنار وکړې باران د لہونو

په څيرې گړهوانونو لگېدلې پابندي ده
گران شوے په دې کلي کښې گزران د لہونو

دا نور خانان خو ټول دي خدائے هوبنياروله ورکړي
بس دغه يو "غنياب" وه پکښې خان د لہونو

اے څه پرې که مزاج د موسم سل ځله برهم شي
که وړي نو څه به وړي سېلي توپان د لہونو

اوس هم په بيابان څي بي خطر ه قافلې
اوس هم شته لاډ پر ستوري په آسمان د لہونو

اوس گوره چې دا بنار په بله اوړي او که نه
اے دغه دے راورسېد کاروان د لہونو

دا زيار ماته معلوم دے بڼه په هوش دے بڼه سم دم دے
څيرې کوي هسي بس په شان د لہونو

دي روغو راله راوسته ارمان د لہونو
اے خدايه په دې بنار وکړې باران د لہونو

په خيري گروانو نو لگېدلي پابندي ده
گران شوے په دې کلي کبني گزران د لہونو

دا نور خانان خو ټول دي خدائے هونيارو له ورکړي
بس دغه يو "غنياب" داتېکتې خان د لہونو

اے خه پري که مزاج د موسم سل ځله برهم شي
که وري نو خه به وري سېلي توپان د لہونو

اوس هم په بيابان خي بي خطرہ قافلې
اوس هم شته لاه پر ستوري په آسمان د لہونو

اوس گوره چې دا بنار په بله اوږي او که نه
اے دغه دے راورسېد کاروان د لہونو

دا ژيار ماته معلوم دے بڼه په هوش دے بڼه سم دم دے
خبرې کوي هسي بس په شان د لہونو

توپیر گران دے اوس د خیل او د پردی رنگ
خلک سترگو له په خیل جوړ بدلوی رنگ

خدائے په زمکه یم له خاورو پیدا کرے
په رنگونو کبھی مې خوبس دے اسمانی رنگ

خدا یه خه گرانه خبره کول غواری
د جانان په مخ چې داسې خي راخي رنگ

دریاب چات نیت

هغه زړه ته د درد لاره نه جوړه پری
په دعا چې کوم د بنکلو د خولو وی رنگ

پسنتونخوا به د رنگونو خزانه وی
که ربتیا وی په ربتیا وینی راوپی رنگ

داسې ورو ورو مې د زړه زور را کم پری
لکه توکے چې د وخت سره پر پردی رنگ

زیار له سپینه وپنا سم د بو دی تال کری
هر سرے د خپلی خوبسې ورکوی رنگ

۰۰۰

هغه ڪه نه راڻي پڻتو نيولي
زه هم وختونو ڀيم له پڻو نيولي

اوس مال له غم د زرخيرونو ڪوه
ستاد بنگرو شور خو سلگو نيولي

دلته بي بي بي بي ڀدي هم ڇي راڻي

غم مي د زره ڪله په پڻو نيولي

داخو زما زره د ڇي نه پڇيري

تاخو ٽول عمر په لمبو نيولي

نور ڇوڪ لاهه ما ورته هم نه پر ڀدي

د زره وطن مي بنا پيرو نيولي

هسي بي خايه د خان غته وايو

د ژوند سنگر رانه ورو نيولي

زياره د لمر رها به ته وي نن

اسمان مي ڳرد د اسو پلو نيولي

○○○

دریاب چات نیټ

شین په زړه جانانه او گلگون په سر

ما اخستے غم دے د پښتون په سر

نن چې مې دنن د سیالی وړ نه وي

خوبه پتکے کوږ ږدم د پرون په سر

مینہ تقاضا د عقل هم کوي

نه کېږي یوازي د جنون په سر

هره ورځ د خوبه چې پاڅو سحر

وي راته ولاړ نوے بدلون په سر

څنگه به څه نه وهم چې دا نور خلک
ږدي د وهم پټي د پښتون په سر

وخت که پرېږدو خپلې ته، يقين لره
ږدي خزانې نورې د قارون په سر

ټول د زمکې سر ئې کره ارمان ارمان
شرق د اسمان پر پوځه د بيلتون په سر

لاخود سړې سينې خبرې دي
لاخوراته پروت د بلایون په سر

زياره که مټين ئې ستم پرې مه کوه
خاورې دي باد کړې هر مجنون په سر

د ژوند لارې په ولقه د غاچکو دي
ارمانونه د منزل مې په سلگو دي

ستا که زړه په ما راتول نه شه جانانه
امېدونه زما هم په خورېدو دي

وينې وينې دي خوبيا هم خندني دي
دا زما د زړه زخمونه د ليدو دي

رېبه لار او زېرمه پاته بله ژبه
ما مدام خبرې کړې په پښتو دي

محببت له سړي لوتې په لوان جوړ کړي
گنې دا غمونه خدائېرو که د وړو دي

په ډېرښت پسې د مال تې تل ژبې وي
دا مالدار خلک د زړه د سوزېدو دي

زيار د هغه خولو نه غواړي دعاگانې
چې عادتې د پخوانه په ښېرو دي

زره له د شيخ هم اراده ځي راځي
دا چې ډير ډير په مېخانه ځي راځي

لکه د ساه وین او ده نه پېژني
یاد دې که ورځ وي او که شپه ځي راځي

کور د زره پوخ په غم پسې لیکمه
د مې به ترڅو لکه مېلمه ځي راځي

اوس دې پت پت کاته هم نه پته پري
اوس مې د زره سره سينه ځي راځي

DARYAAB.NET

یوازې ماته گوته ولې نیسې
خلک دې نور هم په کوڅه ځي راځي

د سترگو اور ته دې لمن د بنو
وهه چې زره ته مې لمبه ځي راځي

زیار له ورکړې ده خدائے لویه سينه
غم ته دې وایه چې ډاډه ځي راځي

بې له خدا بې له نغموننه کېږي
ژوند ټول عمري په اسوېلو نه کېږي

زما لاشه چې ستا د تلو نه وروسته
خدا ته زړه د گل غوټو نه کېږي

اخر د زړه وينځل دي توقي نه دي
اوبنکې به غواړي په اوبو نه کېږي

د ريباب چاټ نيت

مينه کبني دېر دېر څه کول دي په ځان
تش د يو زړه په خوږېدو نه کېږي

زړه او سينه غواړي د ژوند دردونه
دا په ژړا او په سلگونو نه کېږي

ماته د يار د پيوي تار لوگه کړئ
زما علاج په سپېلنو نه کېږي

يو لاس به مخکېني وړو بل وروسته ژياره
د مينې لويه په اودو نه کېږي

ڄوڪ چي په لاس کڻي ائينه گرڄوي
مخ د هغوي نه زمانه گرڄوي

لامي د لمر رڻا ليدلي نه ده
لامي نصيب په توره شپه گرڄوي

حالات د ميني د غمونو څرنگه
زما د وينو په وياله گرڄوي

چهرته مې غلاد نظر سپيازه نه شي
ماله به نن په سر کوزه گرڄوي

ماته يوه جانان ته بله وائي
خلک په خوله کښي ژبي دوه گرڄوي

ما چي توبه کره خدائے سخي کره جانان
راپسي لے په لے پيالنه گرڄوي

زيار د وفا په نامه سر ور کرے
حق لري جگه که شمله گرڄوي

داسي مي زره بنگري بنگري هم نه دے
چي ستا د ميني ارماني هم نه دے

که ژر انشته، ساندي نه راخري
وخت د رباب او د منگي هم نه دے

درياب چاټ نيټ

تکني زره مي په وعده د جانان
که شکي نه دے باوري هم نه دے

اختيار د خپل وطن زما په لاس کښي
د گل لآخه چي د ازغي هم نه دے

که د خزان گمان پري نه کوومه
داسام سيمام د پسرلي هم نه دے

زيار که د هوش سره پاللي نه ده
تلے په پل د لپوني هم نه دے

۰۰۰

په دروغه د راتلو ئې اوازه شوه
د دیدن تنده مې هستې یو په ذوه شوه

اوس به یاد د جانان کوم بیوري له وړمه
د زړه خونې خومې اور واخست لمبه شوه

چې ئې ستا په انتظار کبې روڼه اومه
که د اوږې شپه ده هم بلا اوږده شوه

ستا د تلو سره مې ټول رنگونه لاپړل
د سندري نه مې جوړه مرثیه شوه

زیاره خوب ئې هر کلي له وړلېر مه
د یار غم به راروان وي شپه پخه شوه

دعا

د افغانستان د پخواني صدر، روشن فکړه او مترقي شخصيت
 خدائے بخښلي ډاکټر نجيب الله د قتل او بيا د هغه د مړي سره د
 ناروا سلوک په تاثر کښې

۱۹۹۶/۹/۱۳.

دا پښتانه

دا لېوني وگړي

دا خان دښمنه خلک

په داسې چا پسې ځي

څوک چې اوډه دي د جنون په غېږ کښې

څوک چې بيدار خلک په کانونو ولي

څوک چې رڼا او نور ته لارې نيسي

څوک چې تهذيب د سره پېژني نه

څوک چې د خاورې مينه،

څوک چې د قام محبت،

بولي د سکوتې بې دينۍ خبرې

څوک چې د جهل په سر

څوک چې د وهم په سر

هم دي اباد او هم دي بناد تر اوسه
دا پښتانه

دالېوني وگري

په داسې چا پسې ځي

چا چې خوار کړي دي تل

چا چې ډوب کړي دي تل

خدایه **درياب ډاټ نيټ**

اے لويه خدايه

دا پښتانه پوهه کړې

چې نور په دغه دښمن

گمان د خپل نه کوي

چې نور د دغه دښمن

په لار منزل نه کوي

خدایه

اے لويه خدايه

دریاب ڄاڻ نیت

زہ پہ خان پوھڙم درد ٻڌو ته مڀ زڙه شوے دے
ستا خواله جانانه چڀ درتلو ته مڀ زڙه شوے دے

نوع الزام ولگوه نوع تور راپورڀ کره
بیا شوم لبونے زڙو قيصو ته مڀ زڙه شوے دے

خه چڀ دواره لڙ شو هغه پورڀ غر ته و خڀڙو
ساه مڀ ڊوبه شوڀ ده تپو ته مڀ زڙه شوے دے

بیا مڀ په خنگل دیار، د خوب ارمان وڀن شوے دے
بیا یم پاگل شوے شو گهرو ته مڀ زڙه شوے دے

نن چي شي زهرے مازيگر بيا درخم گودر پله
ستاد خولي خوربو خوربو بنبرو ته مي زره شومے دے

درياب چاٲ نيٲ

تاج د بادشاہي مي د نظره غور خيدلے دے
کن کچکول اوستاد چم کوخو ته مي زره شومے دے

بيا راتہ د سترگو ڊيوې بلي کره لمبه مي کره
بيا یم پتنگ شومے سوزېدو ته مي زره شومے دے

ذکر په وعده د نه راتلو ورتہ په دي کووم
زياره د دروغو اورېدو ته مي زره شومے دے

۰۰۰

لار د پښتون پټکي د شان ونيسه
وخت ته څولۍ مه نيسه ځان ونيسه

درياب چاټ نيټ

لاد جانان د راتلو ورځې نه دي

لاپه سينه پورې ارمان ونيسه

زه امتحان د خپل غرور اخلمه

په دواړه لاسه مې گريوان ونيسه

د جومات کوټ دي وي که بل څه نه وي

خوپه نامه ئې د جانان ونيسه

د زمکې سر دي ځان ته سره لمبه کره

زياره اوس څه لار د اسمان ونيسه

نہ ییم د زرہ تہ کورہ نہ ییم خبر
زہ د خیل سپین او تورہ نہ ییم خبر

داسی بی سولہ او بی خانہ یمہ
وسوم بیاهم د اورہ نہ ییم خبر

چا دی رنگ نور کرہ چا کرہ کرہ کرہ؟
اے د وطن انخوره نہ ییم خبر

نور زورور کمزوری تبول پپرثم
یو د خیل خان د زورہ نہ ییم خبر

نور پکینی خہ دی ستالہ یادہ سپوا
دومرہ د زرہ د کورہ نہ ییم خبر

لگیا ییم بل لہ سپینوم لمنہ
د خیل تندی د تورہ نہ ییم خبر

زیارہ د خیل زرہ پہ درزا کینی ورک ییم
زہ د دنیا د شورہ نہ ییم خبر

په دویم پښتو عالمي کانفرنس ۲۰۰۰ء کېږي د پروفېسر
پرېشان خټک د تقرير په تاثر کېږي

د پروني مغل د سر دښمن يم
د تنني مغل پېزار سمووم
د ورځې ژاړم کنگال کور د پښتون
د شپې د غلو ډلې ته لار سمووم

د ارمان په څلي ناست يم تويوم اوبنکې رودونه
د سلگو په حساب شمارم د رينې گريوان تارونه

د خوږو خوږو يادونو شهزادگي پکښې اوسېږي
خدائے دي نه کړي چې پيوند شي د زخمي زړه پرهرونه

چې ستا ياد مې زړه له راغې اسوېلي مې د خولې لارل
بيا مې ځان ته راتازه کړل ايره مخي انگارونه

د حساس ذهن په چم کښې د ارمان د سلگو شور دے
وارخطا ځغلي راځغلي جانانه خوږمن يادونه

يوه کرينه ئې هم نه ده د جانان په لوري تلې
نجوميانو مې کتلي په ډېر غور دي لاسونه

هره شپه چې رڼا مړه کړم تصور له غاړه ورکړم
ستا د کور په بتکو بل کړم د يادونو مشالونه

کم په څه د **زيار** تندے دے د اسمان د کهکشانه
هلته څومره چې دي ستوري. دلته هغومره داغونه

هغوي سبانه لري نن نه لري
خوک چي اختيار د خپل وطن نه لري

لکه چې زه ئې لرم ستا دلاسه
بل خوک به داسې زړه غمژن نه لري

خه به ئې وسېزي په اور د مينې
زړه په سينه کښې گلبدن نه لري

درياب چاټ نيټ

لکه پښتون به جهادونه کوي
خوک چي هنر نه لري، فن نه لري

هغه سره په سرې نه د مې حساب
د مينې داغ چې په لمن نه لري

خپل لېونې جانان مې خوښ د مې په دې
چې تند مې گونجې زړه خیرن نه لري

پس د پوره سجيله پوه شوم په دې
زيار بي له خانه بل دښمن نه لري

نیمگرے

دا دردونہ دی وے داسی
دا غمونہ دی وے داسی
تند کونہ دی نور ہم وے
جنجالونہ دی نور ہم وے

خوچی زہ نیمگرے نہ وے

دامنم، پہ دی پوہہرم
چی وی ہر سرے نیمگرے
خوپہ یواہ نیمگرے
یاپہ بل اہ نیمگرے

دایوزہ ستا بیلتانہ کرم
پہ قدم قدم نیمگرے

زما زہ پہ تا نیمگرے
زما تول پہ تا نیمگرے
زہ نیمگرے، زہ نیمگرے
زہ یم تول پہ تا نیمگرے

وختونه بد وي او کۀ بنۀ تهر پري
ار نه وي هېڅ د چاپه زړۀ تهر پري

چې په نامه ئې د جانان خبني سرے
د زهرو گوټ لکه اوبۀ تهر پري

دعا سلام راسره هم نه کوي
په دې راځي خو چيۀ خولۀ تهر پري

نن امتحان دے د مجنون د مينې
جنج د لېلي ئې په کالۀ تهر پري

لاري د زړۀ مې شاري شوي نه دي
اوس پري هم ستا د غم سواره تهر پري

بس دا يو داغ د بيلتانه کۀ نه وے
نور د خدائے فضل دے ژوند بنۀ تهر پري

زياره چې غم د جانان نه لري څوک
د هغوي شپې ورځې په خۀ تهر پري؟

که ورکووم نوخته به نور ورکووم
 په خوږ نظر کښې د زړه کور ورکووم

نن به مې دار له بياني، وژني به مې
 نن يم خوشحاله د ژوند پور ورکووم

زه په بدل کښې د سپين پوشي زاهد
 خدائے شته که خپل د لمن تور ورکووم

درياب چاټ نيت

ستانه بغېر چې خم په کومه لاره
 خان له په هر قدم پېغور ورکووم

د زړه درزالکه ستوري د مامې
 د خاموشي سيني له شور ورکووم

چې د لاس کړبنو ته ناسمي نه وېم
 نور به په خه زړه له ټکور ورکووم

څوک که تصوير غواړي د مينې د درد
 زه به د **زيار** د زړه انځور ورکووم

۰۰۰

لاڙي ٻيڻي ننه ڏي تر گم ڏي مئه ڇه
سور ڏي سور ڏي زڙه ڏي سور ڏي مئه ڇه

خدائے خير ڇه مخه پيڻي پيڻي سبا
وخت خود بل ڏي لاس غر گم ڏي مئه ڇه

زما په بل چا سترگي نيه خور پيڻي
ماتھ هر څوڪ پرد ڏي پرد ڏي مئه ڇه

زما په ڪور چيرته په ژوند ڪڻي يو ځل
راغلي ستا سره سپر لڏي مئه ڇه

ڏ بل چا دم وري باندي نه چل پيڻي
په زڙه ڏي ناست ڏا سي پيڻي ڏي مئه ڇه

پر پرده چي وائي څوڪ ڪه هر ڇه وائي
ڏا چا پير چل ٿول لڏي مئه ڇه

نور ٿي ڏم ڏي تينگول و څوڪ ڏي
ڏيار خوبس يو په تاسر ڏي مئه ڇه

ما ورتہ وپلي 'ا' هر کلي ما پري ژرلي نه دي
د غم په جوړ مي د جانان غم ته کتلي نه دي

داسې بي بي بي بي بدې سوړ مازيگر مه راکوه
که نور څه نه وي نو بېرې خو چيرته تلي نه دي

دا قيصه بېله ده چې مخ د يار سرخي نه نيسي
زما د زړه زخمونه وادي ما گنډلي نه دي

درياب دات نيټ

هغه ما بنام مي په خپل ژوند کښې حساب کړې نه دے
په کوم ما بنام چې ستا د غم سواره راغلي نه دي

ما پري جانان له بدو سترگو په امان ساتلے
ما د خپل ژوند سپرلي بي ځايه لوگولي نه دي

په لپو اوښکې په کاسو وينې په دې کوڅه کښې
کوم هغه کال دے چې ما هره ورځ شندلي نه دي

هر څه مي پرېښوۍ په تکرې د محبت خو زیاره

داسې يم خوښ لکه چې هېڅ مي هم بائيللي نه دي

۰۰۰

خوبنه ئي بد کوي که بنه کوي شوک
دلته تپوس د چانه نه کوي شوک

چي نن يوه سباله بله وائي
باور به څنگه ستا په خوله کوي شوک

هر سرې تنده د نظر ماتوي
د گل په ژوند خبره نه کوي شوک

دا چي په هر قدم تندي د پکښي
قيصه زما د ژوندانه کوي شوک

هغه لاوس هم په اوږو گرځووم
لوبې چي تل زما په زړه کوي شوک

د هغه خلکو سره خوندي کوي ژوند
چي پرپوته او پاڅېده کوي شوک

زياره دا شعر نيم که هم نه ليکي
ته نور دڅه ئي په تاڅه کوي شوک

داسې ماښام داسې سحر نه راځي
چې یونه یو د غم خبر نه راځي

تل چې مې خواته وده د سیوري غوندي
اوس مودی وشوي په نظر نه راځي

دا زما زړه به قرار څنگه مومي
چې ستا د لوري خبر خبر نه راځي
درياب ډاټ نېټ

زه ئې راغواړمه په ځان پسې تل
کور ته په خپله د چا شر نه راځي

DARYAAB.NET
اوس په سر نه ده په هنر ده لوبه
ډېریم خوزېریم چې هنر نه راځي

زما تورزن جانان توبه ایستلې
هر پله ځي خو په سنگر نه راځي

لکه چې زیار هم په ځان ووپرېده
خو ورځې وشوي په گودر نه راځي

ڪه غوارم نه هم، زه به تاته گورم
دلته نور ڇوڪ دي نور به چاته گورم

د مستي نخبني پڪبني تي بڪاري
زه چي دي سپرلي هواته گورم

د محبت په نامه هر ڇه ڪووم
نه ئي جزا نه ئي سزاتو گورم
درياب ڇاٽ نيٽ

نور و د ژوند جنت ڪره برخي برخي
زه لاپه و ڀره و ڀره هغسي ملاتو گورم

و ڀم ڪه ڇوڪ غبرا ڪري چي "مه ڇه راڃه"
خم چي ديار له ڪلي شاتو گورم

په يو نظر نه ڪيري دواڀه ڪاره
خان ته به گورم يا به تاته گورم

د فڪر پيٽي چي ئي ڀدمه په سر
زياره اول د غزل ملاتو گورم

د جانان ليک ده په تندي خوشحالي
چيرته چې ځي هلته به وړي خوشحالي

ما وي د خت په سر اېښودې مدام
ماته به څنگه څوک پرېږدي خوشحالي

اوس مې د غم **درياره پاپ نبي** دي زړه
اوس که راځي که نه راځي خوشحالي

چيرته په هېره هم په دې نه راځي
ته به وئې دلته خلک خوري خوشحالي

په مينه مې شوم راژوند مې شوم ايله
زما د بنمن په څه کوي خوشحالي

زه په تلي کښې پسې سرگر خووم
تاله په خپلو پښو راځي خوشحالي

زيار د سپرلي سپرلي جانان دپاره
په خپل خپه زړه کښې ساتي خوشحالي

د تاج العالم لالا په مرگ

درياب چاټ نيټ

دا زما په زړه چې ستاد غم پر هر دے
زور ئي نه لرم د توانه مې بهر دے

خلک وائي سل دي وومره يو دي مه مره
زما يو تلے د مرگ په لوئے سفر دے

خيال مې نه دے که تري ټول عمر راووخم
غم دي نه دے بي پاي او سمندر دے

چي ته نه ئي همپشه به وي نيمگري
که اشرد دے، که غوبل دے، که اختر دے

چي يو ته ورپکښي نه ئي داسي ښکاري
لکه پروت کنڊر کنڊر چي پښور دے

ستا د ژوند او مرگ قيصي ته چي پام وکرم
د ازار پکښي څه نشته خو نظر دے

ستا بچي، ستا د تير همه وگري
په تا وياري ستا د نوم تاج ئي په سر دے

پښتنه خاوره به څه رنگي تا بهر کري
تا پري کري تل د فهم و شعور کر دے

چي ډير عمر دے ستا خواته پاتي شومے
زيار په دي حقله که وائي بختور دے

۲۰۰۵-۱-۲۱

۰۰۰

که یو جنت ته هم خو خورښتیا خبره داده
زما لاره جدا ده، د ملا لاره جدا ده

دریاب دات نیت

اوس کور د جانان هم پکښې په گرانه راپېدا کړم
زما د زړه دنیا کړه وخت په داسې رنگ برباده

چې خالی د تندي نه شي، نکریزه د لاسونو
داستا وینه اے زړه نوره د کوم مرض دوا ده

د چا راسره کار خه وه، کاواکې که مې نه وي
رښتیا دي چې دا خپله خوله قلاده هم بلاده

مودې وشوې په اور کښې دې ولاړ خو چې رقیب دے
والله که یخه شوې مې تر اوسه پرې لاخوا ده

د مینې د جاگیر سر مې په خدائے که څوک معلوم کړي
که نوره شتمني راسره گوري خیر سلا ده

زاهده په جنت کښې به پرانستي ټنې گرځم
تړلې مې ټول عمر د خوارانو سره ملا ده
درياب چاپ نیت

ويشتلې چې ئې هر ځلې د سترگو په گولو يم
ختلې مې د خولې نه ورته هر ځلې دعا ده

د زوره که د زړه د ماتېدو چيرته خبر شوي
"د سر په ماتېدو به شکر اوباسې فرهاده"

د خدائے د نازولي بنده شک مې په خان کېږي
سر شوي مې ټول عمر بي غوښتنې مدعا ده

هر ځل ئې اپوته ولي هر ځل سمه پرېوځي
د زيار سره، حيران يم، چې د کومې خولې مدعا ده

لنڊه د ژوند د درد قيصه کړه سترې شوې يممه
ورونه کړه پورې، ډيوه مړه کړه سترې شوې يممه

سحر مزل. ما بنام مزل ټول عمر لاره او زه
چېرته يو وخت نيم مې دمه کړه سترې شوې يممه

زما د ډېر عمر ارمانه مروړه خوبه
نن مې اوډه يوه شېبه کړه سترې شوې يممه

درياب ډاټ نيت

لر مې د خپلو زلفو يخ سيوري ته کښېنوه نن
وچه د مخه مې خوله کړه سترې شوې يممه

زما ساقي زما د خنې ورباله جانانه
راشه ما غرق غرقاب نشه کړه سترې شوې يممه

نورې دا يو خوا کله بل خوا منډې مه راکوه
منزل مې يو لار مې يوه کړه سترې شوې يممه

د خپلې لارې يو يو تن راته په ډاگه اووې
"زياره نور لوتی الله اسره کړه سترې شوې يممه"

۰۰۰

بس قلار شه د زړه سره چې څه وشو هغه وشو
نور مې پرېږده بې خبره چې څه وشو هغه وشو

لاړ زما لالې ئې مړ كړه په چاره كه په چاقو وده
پرېږده نوره دا خبره چې څه وشو هغه وشو

هر اندام مې زخم زخم هر ه ساه سلگي سلگي ده
اوس به څه و كړم په زغره چې څه وشو هغه وشو

ځي چې نوې تپه و كړو ځي چې نوې ساز پيدا كړو
د دې خاورې په سندرې چې څه وشو هغه وشو

اور دې پاتې پښتونخوا ته راخوږېږي زه ئې وينم
د امو نه تر خېره چې څه وشو هغه وشو

جنگ د لاده باده پرېستو جنگ تباه كړو جنگ برباد كړو
نور به ځان ساتو د شره چې څه وشو هغه وشو

نور په خپلو اوږو نه ږدو د ږدو خلكو توپكې
زياره دغه لار ده غوره چې څه وشو هغه وشو

۲۰۰۵ ۱۰ ۲۵

مینه چي لاره شي د بناره ووخي
د کار سري پکښي د کاره ووخي

داسي غمونه به خوک څه ويالي
چي يو درانه شي بل د شماره ووخي

په دي الغاو تلغاو کښي بده نه ده
د چا که ساه هم په قلاره ووخي

د دنيا سود د مې که د خوروستودا
بېخ دي د دواړو ستا دپاره ووخي

چي ستا په مخ د اوښکورود راشي
زما په کاني زړه کښي لاره ووخي

چي را په ياد شي خپل بائيللې جانان
څريکي د زړه نه مې بي واره ووخي

نبض د ژوند په ځانې ولاړ واخله
خدانې مه کره زيار که د خماره ووخي

۰۰۰

نه ئي په زور نه په ظلمونو غواړم
باچايي غواړم خو په زړونو غواړم

د کهکشان هسي مي داغ کره تند مے
زه هم سيالي د اسمانونو غواړم

چيري دي سرد دعاگانو نه وه
اوس دي بيري په **د بياراتونو غواړم**

لاخو وخت نه د مے د گريوان د تپوس
خير د دي پاتي خو تارونو غواړم

DARYAAB.NET

د کت که پيارمي ته خاني وشي ډبر د مے
چا وي چي خوب په پالنگونو غواړم

زه د خيل ساندي ساندي عمر په روي
د جانان ژوند په اتنونو غواړم

خيل پر بوتل به ژاړم وروسته زياره
اول رقيب په تند کونو غواړم

کٺ ځندا راشي کٺ ژړا راشي
تٺ را په ياد شي ارمان ستا راشي

اوس ئي هم لار په دې اسره څارمه
کٺ بل ځائے خوښ نه شي او بيا راشي

چې د زړه درد رانه شناخت و غواړي
خولې له بې واره پښتونخوا راشي

درياب ډاټ نيټ

زړه مې نيولې ستاد غم منزري
ځدائے شته که بل غم ئي په خوا راشي

دوه گامه څه په پردې لاره لارم
راشه اوس ځائے له کٺ مې ساه راشي

رقيب کٺ هر څه کوي لاس ئي ازاد
چهرته يو ځل به وار زما راشي

گوره چې دا ځل زيار يوازې نه کړې
ځدائے مه کړه بده ورځ کٺ بيا راشي

وږې په خپل کور د خپل اختیار یمه
نه په زړه انگرېزیم نه تاتار یمه

اوس مې کره د سره خان په نیشته حساب
اوس دیار غمونو ته وزگار یمه

ستا په تکل گرځم په دشتونو کښې
هر څو که بې لارې یم، په لار یمه

څه به ئې نشه وي څه به وي شراب
زه عادت دمینه څې د خمار یمه

زه لکه گرېوان د لېونې سپرې
ټول رېښه رېښه یمه تار تار یمه

ما ازغې په سترگو کښې ټومبلي دي
ستا د گل نظر په انتظار یمه

داسې زړه نازره چې دې راوکاته
وه دې جوړې نه پېژندم، زیار یمه

درياب ڇاٽ نيت

سم د زره د تله راته نه کوي نه بنه کوي
کري چي څه نه دي پښتنو، جانان هغه کوي

خبر دے که جانان مې دار له بيائي په دي نه يمہ
وژني مې بس دا چي رقيبان مې تماشه کوي

زه لکه درېمگرے ورته بنه کوومه ځائے په ځائے
ماته چي جانان زما د خپل زړگي قيصه کوي

داسې نو په مړئي لاهم نه يم حساب کرے
کله کله اوس هم پاس له بامه اشاره کوي

داسي په هنر هنر مي سپزي يار د زړه وطن
نه ئي د لوگي خه پته لگي نه لمبه کوي

درياب چاټ نيټ

ما وي شپه خوړلي ستا د غمه، په تالو خمه
خلک لهوني دي وائي داسره نشه کوي

DARYAAB.NET

اوس مي هم زړه هغه رنگي د لکه چي وه څنگه
اوس هم ستا غمونه خوري او خپله گوزاره کوي

زيار له نرې کرې سنگين زړه د بېلتانه داسي
ژاري د دښمن سره چي هم په مخه بڼه کوي

وخت ڪه شي نور هم ستا قيصه به تيره هيره نه ڪرم
د غم په وېش ڪنې به دي خان بهر د شمېره نه ڪرم

هم هغه وشوه دي خپل زړه راسره و ڪره ڪنه
ما خوبه وي چې زه د بل دېمنه وېره نه ڪرم

په وردنه ڪه زه ٽول لیتکے لیتکے شم نوڅه!
څو چې رها خوره په چم ڪنې گېر چاپېره نه ڪرم

درياب ڇاٽ نيت

څوڪ به څه پوه شي چې مئين څه وي او مينه څه وي
ڪه خزاني د زړه د درد مې رابرڅېره نه ڪرم

د مئين توب دعوى به هسي په دروغه ڪووم
تا ڪه خبر د زړه د باب د زور او زېره نه ڪرم

سرے شي ڪلڪ د حده وتے چې په سر ئي راشي
ما وي يوه شپه به هم بي جانانه تيره نه ڪرم

زه اموخته يم په خوږو **زياره** د ميني د درد
برخه به ڪمه خان له نه ڪرم ڪه ئي ډېره نه ڪرم

چي پکني ذکر د دلبر نه کوي
د شېخ وپنا په ما اثر نه کوي

په ما دي دومره ډېر دروغ وئيلي
اوس مي په خوله خلک باور نه کوي

څه به کوي نور د کولونڅه دي
درد که مي هم د زړه پرهر نه کوي

خدائے خبر ولي، ډېر کلونه وشو
اختر راخي خو څوگ اختر نه کوي

لکه چي شمار په لېونو کني ني کرم
هر څه که وپم راسره شر نه کوي

څومره شملي مي ورته ټيټي کړلي
هسي به ناز زما په سر نه کوي

زيار په سور اور کني هم په ځان د مې ولاړ
ځان له څه غم د رو گو در نه کوي

د

پروفیسر ڊاکٽر صاحب شاه صابر

په مرگ

اے زما یاره صابره، اے د ژوند د سیالو سیاله
اے د پت د کاروان میره، اے د تنگ غبرت مثاله

ته خو خوان وی بوډانه وی سر دی تور وۀ بریت دی تور وو
خه قیامت به وۀ راغله کۀ ژوند ۛ وۀ یو خو کاله

هم د دغه شپې ما بنام وۀ چې ډېر خه دی راته اووی
خوتۀ گوره دا دی نۀ وی چې زۀ تلونکے یم بېگا له

کۀ د فکر کۀ د فن وی اوس چې زۀ له پتلی پرېوخم
خوک به گوته راته نیسی خوک به تک راکوی ماله

ما او تا همپشه يو خائے هم خندلي هم ژړلي
اوس به خوک گورم خدا له اوس به خوک گورم ژړا له

نه دي سرته تېلفون شته نه دي ور نه دي کوخه شته
زه دي خه رنگې خبر گورم د خپل زړه د حال احواله

ستا اروا مړه وه ياره لاس دي تش وه خو نواب وي
ستا شپي داسې شپي وه چې غوريزه وه د شاله

د تيارو د سر د بنمن وي ته رڼا وي ته شعور وي
تا به څنگه سره هېر کړي د پښتون د کور مشاله

اوس دا ژوند د څه جنجال شوه سحر يو غم ما بنام بل غم
خدايه بس د څه زيار هم واخله زيار هم خلاص کړه د جنجاله

۲۰۰۷-۴-۵

زره کٔ مي وران دٔ مٔ کٔ ودان دٔ مٔ پکٔني
 دابنار مي خؤن دٔ مٔ چي جانان دٔ مٔ پکٔني

دپر چي د زره د سپرلي خيال ساتمه
 ستاد يادونو گلستان دٔ مٔ پکٔني

چپري به پر پرندم تيکر مٔ د ميني
 وي دي کٔ هر خومره تاوان دٔ مٔ پکٔني

اسلام اباد همه بنگله بنگله دٔ مٔ
 زماد زره کور کٔ وران دٔ مٔ پکٔني

دا وطن نور هم مخ په بنکته واخله
 چي واک اختيار د ملا جان دٔ مٔ پکٔني

جلال اباد په رښتيا بنار د جلال
 خلٔ د ستر فخر افغان دٔ مٔ پکٔني

د ژوند د بوختو سر ئي نه دٔ مٔ معلوم
 خو زيار ولاړ نه دٔ مٔ روان دٔ مٔ پکٔني

خوب

هغه وخت په شواروز کښې
لږ ساعت شم خوشحاله

کله پوهه چې په ځان شم نیت
چې اوس خوب راغلی ماله

DARYAAB.NET

غمونه

بس غمونه دي غمونه
چې د زړه نه مې چاپېر دي

زه د کوم کوم ذکر وکړم
يو دوه نه دي بلا ډېر دي

ستدره

زما جانانہ مرور جانانہ
بس دے پخلا شہ راشہ
بہلتانہ ڈپر کریم در پہ در جانانہ
بس دے پخلا شہ راشہ

○○○

زہ داماد کما وگر خپدم
ستریے شوم ڈپر ستریے شوم
پہ ہر قدم ہرہ ساہ ودر دپدم
ستریے شوم ڈپر ستریے شوم
نہ شوم د کور نہ د سنگر جانانہ
بس دے پخلا شہ راشہ

DARYA.NET

دہریو دار د پاسہ ودر دپدمہ
ہر درد تہ غارہ وتم
دہر گرنگ د سرہ ولو پدمہ
ہر درد تہ غارہ وتم
ڈپر خہ می یورہ پہ یو سر جانانہ
بس دے پخلا شہ راشہ

○○○

زہ پہ معنی د ژوندون خہ پوهہدم

یو لہونے سرے وم

دا خو اوس پوهہ شوم چہ نہ پوهہدم

یو لہونے سرے وم

نہ وم خبر نہ وم خبر جانانہ

بس دے پخلا شہ راشہ

○○○

ستا نہ بغیر چہ خم پہ کومہ لارہ

خان لہ پھور ور کووم

خان لوگوم اخرد خہ دیارہ

خان لہ پھور ور کووم

تل یم د خان سرہ پہ شر جانانہ

بس دے پخلا شہ راشہ

○○○

ژوند بی لہ یارہ پہ ژوند نہ دے حساب

زہ پہ دی ورسہدم

ہم ئی سحر ہم ئی ماہنام دے عذاب

زہ پہ دی ورسہدم

کرینی لہ زیار اوپے سر جانانہ

بس دے پخلا شہ راشہ

درې شعرونه

بې له دردونو چا را کړې څه دي
که څوک زبادي په ما به څه زياد کړي

په خپله خوا کښې ئې هم هېر يم اکثر
بيا چې لانه يم ما به څه ياد کړي

درياب دات نيت

د زيار خبرې ځان ته ډکې نه کړې
زيار چې لگيا شي بلا بوس باد کړي

DARYAAB.NET

يو شعر

په دې تکه توره شپه کښې زياره ډېر دے
چېرته يو اور اور کي که هم ښکاره شي

زما د زرۍ په کور کښې ډيوه بله کره راځه
بهر توره تياره مې د گوگله کره راځه

د ذات د بنادې ورځې په تکل ورکه لايه
د مينې د دردونو لاره خپله کره راځه

درياب چاټ نيت

اختيار چې ستا دمخ پکښې هم ستا نه د مې د بل د مې
اشنا کده راپورته د کابله کره راځه

چې ته پرې قدم کېږدې ډېر تندي به ورته راشي
بې بخته بختوره مې درشله کره راځه

د مينې روايت د مې څه پېغور ترې نه جوړېږي
د نه راتلو خبره دې بدلېه کره راځه

د مينې په ټيکري د سر بايللو وخت راغله
اے زياره جوارگره پاڅه هله کره راځه

۰۰۰

خه وکرم چي وخت او شيپې منلي دي
ما خو پري خپل تېل باټي سپزلي دي

مه کوه غرض په پرهرونو مې
دپره موده پس په خوب ورغلي دي

هغه چي د مينې په نوم مستې وي
هغه قافلي خو وخت لوتلي دي

خوک کوي تپوس دلته د خرو په ځائے
خلکو کولان خواران داغلي دي

کور کنور دی سر و خوری په مینه کنبې
ماد خپله سره هم دانگلي دي

هغه وخت مې خان له ياده وتې دې
کله چې يادونه ستا راغلي دي

ما وفاد غاړې تعویذ کړې ده
تایې وفائی په بنو نیولی دي

نه لري د مینې د خمار مزه
ما بنگاوي، چرس او شراب څنبلې دي

هسې ورته لارې د دار مه ساته
زواره ستا یاران په بله تلي دي

هم دي خلاص كرمه په خيله د وزره
هم لاوائې څه چې والوزو په بره

په دبنمن مې دي هم دا كاني ونه شي
دا چې وشوي د امون نه تر خېره

دا لاڅنگه ورورولي ده نه پوهېږم
چې زما برخه كيښنه ده ستا غوره

ستا د مينې په سر مرگ خوباچايي ده
لبونې يم چې به اغوندمه زغره

په هغې گناه کښې ټول عمر کړېږم
چې مې نه ده په خپل ژوند کړې د سره

په دې کلي کښې یاري که د بنمې ده
چې مې کړې تل مې کړې بڼه په نره

خان ته غره چې پوه نه شي په خبره
بیا زما هم بل څه نه زده بې د شره

دغه خلکو دي تل کړي گناهونه
دا وېرې چې بې درېغه د محشره

د ولاړو که راپرېوځي هغه خبر دے
زیاره پرې مه وځي د خلکو د نظره

داسي نه یم چي په گينه کيني غوري یم
هميشه تلے په پل د منزري یم

چي ئي تل کري د اور سره دي لويي
زه وگرے د يو داسي انغري یم

يو د ميني باب مې لوستے په زور زهر دے
نور په هر خه اور بدلے سرسري یم
درياب دات نيپ

پتي سترگي ستا په غر پسي روان یم
پته نشته په لري که په بري یم

لاتر اوسه دي په دي هم پوهه نه کرم
چي مالک یم د دي کور که کنهري یم

چي کال پس هم شي راغبرگ شکر اوباسم
ارولے خدائے په داسي هر دري یم

د لطيف لالا، دريا بابا د مخه
زه مئين زياره په هر يو خيبري یم

دا چي جانان وعده بيا بيا ماتوي
لکه چي زړه مې خامخا ماتوي

يارانو راشي مال له ډاډ راکړي
د بيلتانه پټي مې ملا ماتوي

زه د رښتياؤ نه وانه ورېدمه
خوله به مې داخل په رښتيا ماتوي

دغه يو خو خاڅکي زما د اوبنکو
تنده به څنگه د صحران ماتوي

زه د دې وخت په نيت پوه شوم يم
ستا د غرور نشه په ما ماتوي

داسې بل نشته خدايه اوس به سره
مينه په چا د صاحب شاه ماتوي

زيار سپلني اخلي د خه دپاره
دلته به څوک نظر په چا ماتوي

بي وسي

تا به زه كوم كوم ته بخبنمه نيشت نيمگري ژونده
د زره لوت شوے وطن ٿول ارمان ارمان پروت دے

زه به په چا، چا پسي خمه چي تيوس تري وكرم
يونه يوتار مي په هر کور کښي د گريوان پروت دے

DARYAAB.NET

وعدہ

دا وخت که هر خو لوظ ماتے وخت دے
خوما دي کرے نه دے شک په وعدہ

جگه شمله گر خم په کلي کور کښي
په دي يقين چي ته ئي کلک په وعدہ

مونڙ ته يو دي ڪه پرون وهه او ڪه ننڊ ڏي
 په قدغن ڪنهي اوسهدو او لاقدغن ڏي

اوس خبري ڏي ٽوپڪ په ڙبه ڪپري
 اوس ترلي هر سري په سر ڪفن ڏي

خوب به خنگه راشي خنگه به اوڏه شم
 وينهي وينهي. زخم زخم مهي وطن ڏي

ڇه چي خان له غوارم بل له ئي هم غوارم
 بس هم دامهي سادگي ده دامهي فن ڏي

زه ڏي اوس هم لار ته گورم چي به راشي
 ڪه ڇوڪ بل ڇه درته وائي دروغڙن ڏي

هغه زه چي ڏمستي نه لپونئوم
 هغه عمر مهي تهر شوم ڏجوبن ڏي

چي مئين ڏي ويره نه لري په زره ڪنهي
 گني زيار خود بلا خلكو دڻمن ڏي

بناپیری می د خوبونو په لیرزان ده
باچایی په ټول وطن د تورابان ده

د مرغی وینه که تویی شي هم خپه شم
د انسان وینه خوبیا هم د انسان ده

لاپه کر کرونده پایم نور څه نشته
لازما نصیبه اوس هم په اسمان ده

لاس دي مه نيسه ارمان دي پاتي نه شي
لایوه رېښه می پاتي د گړپوان ده

DARYAAB.NET

دا په زړه چې می د غم ورپخې گړخي
علامه زما د اوبنکو د باران ده

لا د زړه دنیا می نه ده نوره شوې
لکه وه چې به اوس هم ستا په ارمان ده

د سود خیال به زړه ته را پرېږدي زیاره
د جانان د گټې لوبه په تاوان ده

نہ پوره روع نہ لبونے دے
زما جانان ناشناسرے دے

ستاد نظر د غشو خار شم
خیگر می تبول سورے سورے دے

د جانان غم د ژرنیدی چیل دینے
اورہ اورہ زممازرگے دے

چہر تہ چپ خم بارود الوزی
دا وطن تبول لوگے لوگے دے

وہر پرہ مہ بل خوابہ نہ خی
زہہ می نہ وہ نہ ہر درے دے

نہ پہ کینی گل او نہ مستی شتہ
داسر بنے خنگہ سپر لے دے

د بد نظر دی لاس ازاد وی
چی زیار لرم زیار سپہلنے دے

خه له دې راوبلم زما په لاس کښې خه دي
اوبښکې او سلگي مې اثاثې د ژوندانه دي

نیت دې جوړې کړې د وعدي د ماتولو
نېغ چې راته نه گورې پرېوتې دې بانه دي

درياب چاټ نیت

خدايه چېرته خړه ئې د مخ آينه نه شي
خولې له مې راغلي اسويلي ساړه ساړه دي

څنگه به مې ژوند نه وي زېږگي زېږگي فرياد فرياد
غرونه د غمونو مې د زړه په سر پراته دي

په هر اړخ تالاشو خو څوک ساه په زوره ناخلي
خلک زه چېرېم دا په څنگه خوب اوډه دي

مه خوره قسمونه په دروغه درپسې به شي
لاس دې لاتر اوسه د خالق په وينو سره دي

۰۰۰

مينه او وفا چي د چاهه ډيره ده
شوي له هغوي نه مې تل وږه ده

بل كه څوك په كښې وي راشه وگوره
ايښې مې د زړه خوننه برخه ډيره ده

مه راتولو ته تويې تويې زړه مې
وتې ئې خبره د كوښښه ډيره ده

غاړه وركول او دا زړه مورې وخت
هسې كه راوگوري هم ډيره ده

DARYAAB.NET

مونږ چي به تالونه اچول پكښې
وخت راغورځولي هغه ډيره ده

ياده پښتونخوا په چينو يخو وه
اور كښې د تودو اوبو راگډه ده

زياره چي په تنگ ئې مړ وي ټول عمر
اوس دې هغه هم د سره تېره ده

زۀ او غم يو ڪٽ ماڻڻام دے ڪٽ سحر دے
لويہ خدا يہ دا ازار دے ڪہ نظر دے

خوڪ پوخي دے ڪٽ ملا ڪٽ بل ڇٽ شے دے
د اولس د غمہ هر يو لاس پہ سردے

خلڪ ٽول زرہ ماتي شوي قنار ناست دي
ٽڪولے مي ديويو سنري وردے

درياب ڇاٽ نيٽ

دلته هغه سرے مهر پہ خوله گرڇي
خوڪ چي سترگي لري ڇٽ نه ڇٽ خبر دے

لاڙ به شي خو په درشل ئي چاته نه ڀڙدم
داد تنگ او د پڻيتو د غرور سردے

شپخه چا درته وئيل چي غلط گرڇه
اوس چي غم درسره دومره د محشر دے

نور ڇٽ نشته خورڻتيا مي له خولي اوخي
خلڪ وائي ڙيار په اوتو بوتو سردے

۰۰۰

دا خوبه د ژوند له ستانې پاڅمه
خدائے مه کره که ستاله کوڅې پاڅمه

ستا په لوري څم په بله نه څمه
زه په اودو هم که د شپې پاڅمه

دومره دمه پېژنم په یخ سیوري
وچې مې لانه وي خولې پاڅمه

DARYAAB.NET

راشم تاله تل د خدا ډکه خوله
بېرته چې څم سترگې لوندې پاڅمه

پروت مې دې په سرد بېلتانه پېته
ملاته لاس کړم پس له هغې پاڅمه

وخت چې د تنگ راشي، رانه هېرې شي
زواره د جانان ناکړدې پاڅمه

اوبه ڪه والوخي هم برته سمندر له راخي
هر خوا ڪه لار شي زما فڪر پېښور له راخي

د تند کونو شمار هم نشته خواني هم تپره شوه
سول به مې خدائے خبر په څه او ڪله سر له راخي

زه بي هنره ساده لار ته د وخت څله گورم
وخت په راتلو راخي بي شکه خو هنر له راخي

يونه يو تن د خپلي دي بي واکه خولي دلاسه
گيله راوړي هره ورځ يا راپسي شر له راخي

تلوسه دغسي لرم چي درخم ستا کلي ته
لکه مزدور د کراچي نه چي اختر له راځي

په راتلو اوس هم هغه دلتپه راځي ډير ډير راځي
خوزه پوهپږم مال نه راځي چکر له راځي

چي د سنگر تودي سري راسره نه قبلوي
څه پري کووم که خلکي مي خبر خبر له راځي

زه شکي زړه نه وم، مات مي تجريو کره يقين
شم په دوه زړه کني چي مي څوک هم د زړه ور له راځي

وخت که دا ځيني خلک ډير هم زورور کره زياره
خوزما اوس هم خدائے گواه دے که نظر له راځي

لڪه سرے چي توبه اوباسي او جام اخلي
داسي په نيم زرۍ مي بي لوظه يار سلام اخلي

هر چا ته پته ده چي دا کوڅه ازغي ازغي ده
څوک چي هم دي پله راڅي قدم په پام اخلي

چي ستا له بامه ورته کپري اشاري جانانه
څوک لهوني نه دي چي بل طرف ته گام اخلي
درياب ډاټ نيټ

د ياد ځواني دي خدائے تر عمره عمره تانده لره
زما دا سترے سترے ذهن تري الهام اخلي

په دي چي نه ژارم نو اووايي په څه به ژارم
خلک خوشحال غوندي سرے ناخلي بهرام اخلي

دا چي اورونه لگوي پردي کورونه سپزي
نن که سباله وي خو اور به دغه بام اخلي

زياره په کومه طمعه خولي ته د جانان گوري
هغه پاگل نه دے چي نوم به د بدن نام اخلي

هر غم ته ولاړ ئې زه اول يمه
وخت چې شي د سود اخيرے تل يمه

اوس مې يقين راغے اوس شوم پوه په ځان
خلک دروغ نه وائي پاگل يمه

راشه اوس که سر مې څوک رابنکته کړي
زه خودې راغلي تر درشل يمه

نن خوبونه هم د بادشاهي وينم
نن ئې اوده شوے په څنگل يمه

DARYAAB.NET

کور مې پکښې گټې لوتې پروت د زړه
خدايه مئين بيا هم په کابل يمه

سر مې په چورلک زړه مې اوږه اوږه
زه د بيلتانه په ژرنده دل يمه

تا چې هم ووه نه پېژندم شک مې شه
زه جوړې زيار نه يمه څوک بل يمه

۰۰۰

هسي بس وايم، چي زه يم زه يم
نور خبر نه يم چي زه د خه يم

چي هم پسته وه، هم وه په واک کني
زه غولبدل په داسي خوله يم

جانان لرم خونوم يي ناخلم
زه په شته زره کني داسي بي زره يم

پلتون دي نه دے، د ژرندي پل دے
زري زري يم، اوږه اوږه يم

ياره كئيم چاله به يد يم
ستا سره يم، تاله خوشه يم

نوره نه مرم، مرم به خبره
وجود کلک يم، نرم به زره يم

ستانه بغير ژوند به نيشت حساب د م
داسي ژوند م يم، لکه چي نه يم

درنگ له غور خېرم، خم فنا کېرم
انسبتي او بڼکه ستا په بانه يم

چي پکښي خوب هم ليدل گناه ده
دالايه کوم خوب **زياره** اوده يم

خه چي زره له مي راغلي هغه تل دي ما وئيلي
تتيجه به ئي خه خيڙي دي ته نه مي دي كتلي

د جري زور ئي اوبه كره د جومات ملائي خان كره
دا د كوم خائے هوا راغله د پښتون په كلي كلي

د پښتون د تنگ په لاره د دي خوږ وطن د پاره
خوك كه هسي خوزېدلي ما د سره هم دانكلي
درياب چاټ نيټ

د بونو، د سيندونو، د گلونو خاوره پرېږدي
په پردو دشتو كښي زغلي ټول زما د وطن ښكلي

بد روحونه ځي روان دي د اسمان روڼي نيولې
سپوږمي ځكه وارخطا ده ستوري ځكه غلي غلي

اے زرگيه خوره ئي خوره ئي چي خه وي هغه به كېږي
خدائے غمونه د بي وسو ټول په تا پسې ليكلي

نه ئي زېر كړم نه مي زېر كره يو اړېچي په برلېچي
زه او غم يو زياره دواړه خدائے په يو كاني تللي

SELF- RESPECT

زره مې د هري ونې سيوري ته بنه كړم نه دے
خوبن يم كه ژوند مې ټول په ټوله په غرمو تهر كړه

په جام كښې مخ د پښتني غزون چې ونه وينم
مرم كه يو گوټ مې هم ددغسې اوبو تهر كړئ

DARYAAB.NET

د تاريخ پانې

ما همپشه وهلي خپلې پښې د بل په تبر
زه چهرې هم د خان دپاره جنگېدلې نه يم

تل اوړېدلې په هونسيارو دښمنانو يم
د زره په غلا زياره د يو هم پوهېدلې نه يم

نخبنتي د ژوند او د سيالي ماتېري
راشي رباب، منگي، شپېلي ماتېري

خم چې مې تش ليدۀ ژړل مې ورته
اوس خولا اورم چې پيالي ماتېري

زما په بل چا سترگې نه خوږېري
مينه مې يو په شين خالي ماتېري

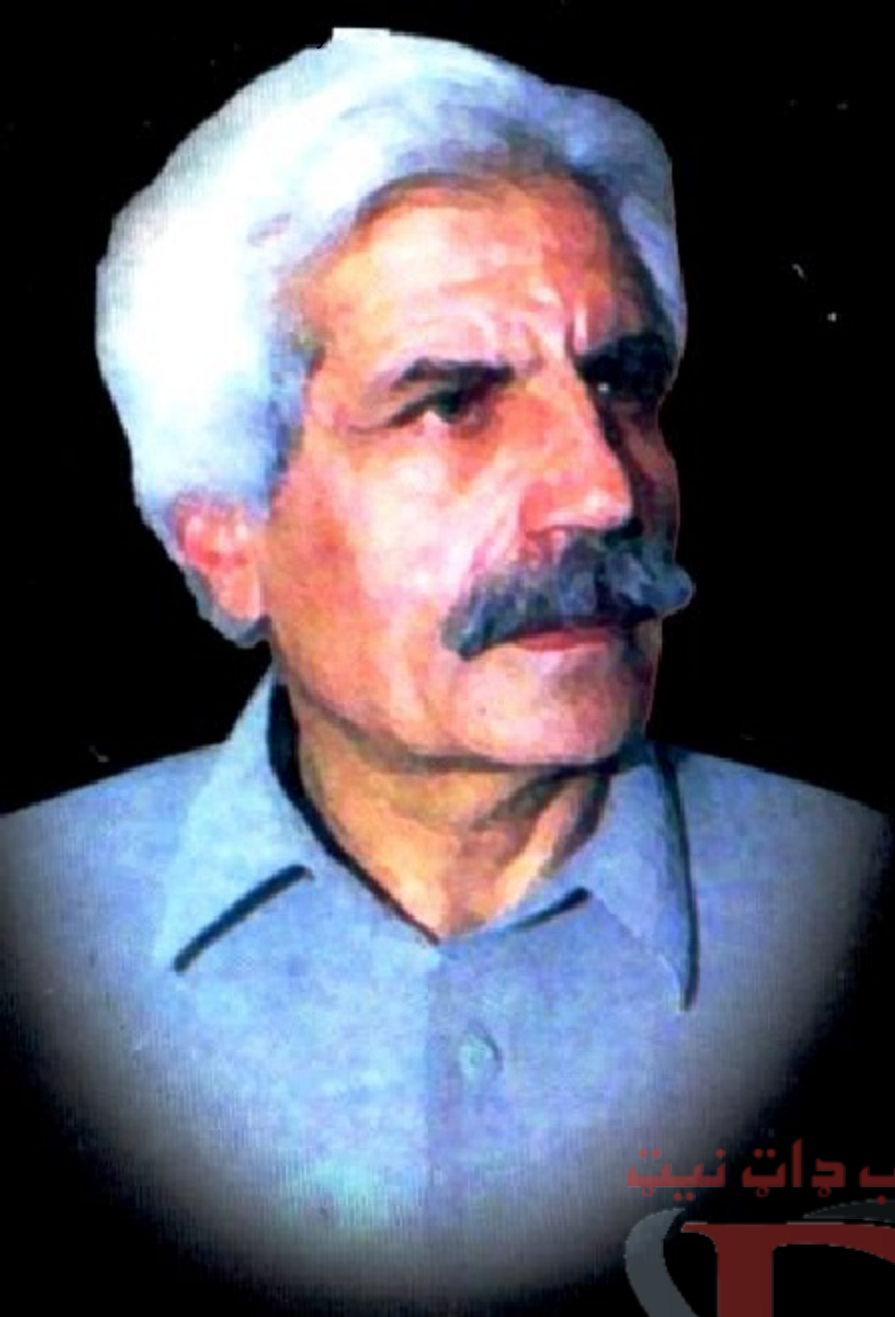
د غم خبره ده چې زور د حجرې
په ډنگ سرود او خوشحالي ماتېري

زما د زړۀ د للمې خوار نصيبه
ستا پشكال هم په گلي ماتېري

زما د زړۀ فولاد فولاد نښتري
اوس په نري غوندي سيلی ماتېري

زياره چې کلک وۀ د سندانه چېري
اوس هغه زړۀ په ترنگولي ماتېري

۲۰۰۸/۴/۳

درياب ڊاٽ نيٽ

DARYAAB.NET

ڪهڙي ڀي سر ڪٽي ڏسڪونو سڀلي نه الوهي
زما دلاس گلاب ڏي وٺي له ڪمڇو پر پوهي

ڏي ڇني خلڪو ته ڀي هڀڇ ڄانونه بد نه بنڪاري
د چا ڀي پڻو چي هم پر پوهي ڀي نڃرو پر پوهي

هره ورڇ نوءِ جنجال نوءِ غم راوڙي چي راڻي
ڇڪه مي زرهه اڪثر د لمر ڀي راڻو پر پوهي

داسي ڀي ڇڻ ڇڻ مي ڀي زرهه ڪٽي ارمانونه سوزي
لڪه ڀي تود انڱري ڇاڇڪي د اوبو پر پوهي

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English